

STUPAVSKÉ NOVINY

ROZHOVOR

„Deň chcem začať s láskou a skončiť smiechom“

8

HISTÓRIA

Stupavské kroniky – nedocenené svedectvá doby

11

ŠPORT

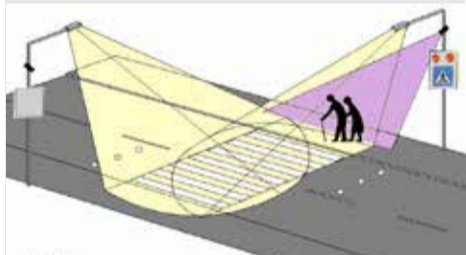
Olympionička trénerkou našich žien

14

INFO PRE VÁS

Prvý bezpečný priechod s LED osvetlením

Snahou bezpečných priechodov pre chodcov je včas upozorniť vodiča na aktuálne nebezpečenstvo stretu s chodcom a zároveň psychologicky pôsobiť na vodičovú pozornosť. Takúto prvú lastovičku má už aj naše mesto. Moderný bezpečný priechod pre chodcov bol vybudovaný na Ulici Ferdiša Kostku v decembri minulého roku. Vybavenie priechodu pozostáva z osadenia výstražných prvkov LEVELITE do vozovky, po stranách pruhov vodorovného značenia v smere jazdy. Priechod je osvetlený pomocou výkonného asymetrického LED osvetlenia doplneného o dvojicu výstražných LED svetiel a značky IP6 (priechod pre chodcov).

Osvetlenie zvýrazňuje chodcov aj vo vyčkávacom priestore pred vstupom na vozovku. Sensorické detektory pohybu zachytia bližšie sa chodca a výstražným blikaním rozsvietia svetlá zabudované vo vozovke. Výstražné prvky priechodu sú funkčné po celý čas, osvetlenie priechodu sa realizuje v čase svietenia verejného osvetlenia. Prax ukázala opodstatnenie nasvietenia priechodov pre chodcov v rámci zvýšenia bezpečnosti na cestách II. a III. triedy v Bratislavskom samosprávnom kraji. Mesto Stupava sa bude podieľať finančne iba na úprave chodníkov k priechodu pre chodcov a nákladov spojených s prevádzkou úsporného LED osvetlenia. Ostatné náklady spojené s budovaním bezpečného priechodu hradí vlastník komunikácie, Regionálne cesty Bratislava, a. s. Mesto Stupava plánuje pokračovať v budovaní bezpečných priechodov aj na iných nebezpečných úsekoch ciest.

Milan GREGUŠ
Foto: Ilustrácia

PF 2016

Všetko krásne v novom roku, dobrých ľudí hneď po boku.

Veľa šťastia, veľa zdravia, nech sa všetky plány daria.

Prajeme Vám šťastný nový rok.

MESTO
STUPAVA

Uprednostnili úver

ZVÝŠENIE DANÍ POSLANCI NESCHVÁLILI

Na decembrovom rokovaní poslanci mestského zastupiteľstva rozhodovali o rozpočte mesta. Súčasťou rokovania bolo aj strategické rozhodnutie o spôsobe získania chýbajúcich financií, potrebných na spolufinancovanie podporených vládnych projektov v Stupave.

Mesto Stupava potrebuje v roku 2016 zrealizovať a dofinancovať podporené projekty dostavby materskej školy, modulovej stavby nových tried základnej školy a športového areálu. Na ich realizáciu získalo mesto Stupava finančné dotácie vo výške 50% z celkových stavebných nákladov. Zvyšok, vrátane vnútorného vybavenia, musí mesto Stupava uhradiť z vlastných zdrojov. V opačnom prípade bude musieť získané finančné prostriedky vrátiť. Reálne boli dve možnosti získania finančných prostriedkov, zvýšiť miestne dane za nehnuteľnosti, alebo požiadať o bankový úver.

Poslanci po dlhej diskusii väčšinou hlasov rozhodli o tom, že chýbajúce peniaze do rozpočtu získajú prijatím bankového úveru. S pohľadu občana ide síce o sympatické jednorazové gesto, či bude z dlhodobého hľadiska dostatočným riešením pre chod

mesta, sa dá pochybovať. Príslušné uznesenie hovorí o zámere získať bankový úver do výšky 340 000 eur s maximálne 2-percentnou ročnou úrokovou sadzbou.

Poskytnutie úveru v porovnaní so zvýšením daní

Keďže sa nejedná o hypotekárny úver, je otázne, či niektorá z bánk bude pri súčasných finančných kondíciách mesta Stupava ochotná poskytnúť podnikateľský úver so schválenou úrokovou sadzbou 2%. Poskytnutý úver zvýši finančné zaťaženie mesta na mnoho rokov. Za takto zbytočne vynaložené náklady na úroky by bolo možné zrealizovať ďalšie potrebné investície v našom meste. Úver je riešením situácie len pre rok 2016. V roku 2017 bude opäť potrebné riešiť chýbajúce

financie v rozpočte mesta, potrebné na plnenie nových požiadaviek a rozvojových aktivít. Opäť bude potrebné urobiť rozhodnutie, či znovu zaťažíme mesto úverom, alebo bude prijaté primerané zvýšenie miestnych daní.

Platíme veľké dane?

Vo všeobecnosti sa dá povedať, že dane za nehnuteľnosť a psa sa v našom meste upravujú v každom volebnom období. Zmeny sú vykonávané nielen z dôvodu zvýšenia príjmov do rozpočtu mesta, ale aj z dôvodu zosúladenia s novelizáciami zákonov. Naposledy boli spomínané dane zvyšované v roku 2012. Zvýšený príjem z týchto daní je, na rozdiel od úveru, trvalým príjmom do rozpočtu mesta.

(pokračovanie na str. 2)

(pokračovanie zo str. 1)

Daňová politika či ďalšie úverové zaťaženie?

Poslanci mali možnosť vybrať si na zasadnutí z viacerých alternatív zvýšenia jednotlivých položiek, samozrejme, s možnosťou úľav pre sociálne znevýhodnené skupiny obyvateľov. Možnosťou bolo aj prijatie iných navrhovaných sadziieb. Priebeh zasadnutia navodzoval dojem, že niektorí poslanci sa obsiahli a nekonštruktívnou diskusiou

údaje o základných poplatkoch a daniach bez úľav za nehnuteľnosti a psa v okolitých mestách a mestských častiach v roku 2015.

Stagnácia či rozvoj?

Z tabuľky je zrejmé, že z pohľadu okolitých miest máme na zvyšovanie daní z nehnuteľností

v základnej škole, ktoré si vyžiadalo prerušenie jej prevádzky. Opravy si vyžadujú ďalšie objekty, vrátane starej kanalizačnej siete. Ďalšie financie sú potrebné na rozvojové aktivity mesta, ďalšie rozširovanie kapacít v materských školách, obnovu komunikácií a chodníkov, budovanie detských ihrísk a športovísk.

mesto /mestská časť	pes – malé/veľké plemeno		daň za nehnuteľnosť	
	rodinný dom	byt	rodinný dom/100 m ²	byt/100 m ²
Stupava	5	26	20	20
Holíč	9,96	33,20	25,60	25,60
Malacky	10,40	41,60	21	21
Modra	10	40	20	15
Pezinok	12	30	30	25
Devínska Nová Ves	7	42	40	39
Marianka	12	-	30	30
Svätý Jur	15	30	28	28
Záhorská Bystrica	6,63	16,59	36	35

skôr snažili tento bod programu neriešiť, prípadne oddalovať svoje rozhodnutie. Častým argumentom proti zvýšeniu daní zo strany niektorých poslancov boli chýbajúce analýzy a dopadové štúdie, prípadne zbytočné, nevyvážené a vysoké zaťaženie obyvateľov mesta. V porovnávacjej tabuľke sú uvedené

a za psa rezervy. Z dôvodov dlhodobého zanedbávania mestského majetku a potrieb obyvateľov sa naše mesto nachádza v nie veľmi priaznivej situácii. Objektom hrozia havarijné situácie, ktoré si vyžadujú neočakávané finančné výdavky. Aktuálne poslednou je poškodenie prívodu pitnej vody

Napriek veľkému úsiliu získavať financie z iných zdrojov mesto nevyhnutne potrebuje aj zodpovedné spolupodieľanie obyvateľov na jeho rozvoji. Jednou z foriem podpory je aj porozumenie obyvateľov Stupavy s rozumným navyšovaním daní v prospech rozvoja nášho mesta. (mg)

ALARMUJÚCI STAV – CHODNÍKY A ZDRAVOTNÉ STREDISKO

Opravy si vyžadujú zdevastované chodníky aj cesty v meste.

Strecha zdravotného strediska má poškodenú izoláciu, akútne potrebuje opravu, do ambulancií zateká. Taktiež je nutná modernizácia vykurovacieho systému. Regulácia kúrenia by priniesla výrazné finančné úspory.

STAV MESTSKÝCH BUDOV A MAJETKU

Nutnosť investovať do obnovy mestského majetku a rozvojových aktivít patrí už dlhší čas k najnaliehavejším stupavským témam. Nedostatok financií a dlhodobé odkladanie riešenia problémov sa podpísali pod stav budov v majetku mesta. Ako na tom sú a kde sú najväčšie problémy, sme sa opýtali Rudolfa Draškoviča, vedúceho Referátu správy a údržby majetku Mestského úradu v Stupave.

■ Môžete vymenovať najakútnejšie problémy, ktorých riešenie musíte odkladať alebo ich riešite iba čiastočne pre nedostatok financií?

Medzi najakútnejšie patrí budova zdravotného strediska. Na tejto budove sa podpísal čas a niektoré veci sa už nedajú odkladať. Nakoľko ide o zdravotnícke zariadenie, musíme ho udržať v prevádzke, ktorá spĺňa štandardy hygieny a bezpečnosti. Veľké vrásky nám robí strecha zdravotného strediska, ktorá spolu s odkvapovým systémom je v nevyhovujúcom stave a spôsobuje zatekanie do ambulancií. Čiastkové lepenie už nepomôže, strechu treba vymeniť najmä v hlavnej časti budovy, spolu s odkvapovým systémom a bleskozvodom. Ďalším problémom sú zastarané vnútorné inštalácie. Dôkazom ich kritického stavu sú pravidelne odstraňované havárie vo vnútri objektu. V poslednom rade je potrebné vyregulovať kúrenie v celom objekte, vymeniť všetky termostatické hlavice a programovo vykurovať budovu v súlade s ordinačnými hodinami v jednotlivých ambulanciách. Tu vieme ušetriť až 40 percent nákladov na príslušné energie.

Sídlo mestskej polície potrebuje renováciu, vrátane všetkých elektrických rozvodov.

Ďalšou starosťou je budova požiarnej zbrojnice, kde je taktiež akútne potrebné vymeniť nevyhovujúci odkvapový systém. Rovnako naliehavá je aj obnova elektroinštalácie, pri veľkých odberoch elektrickej energie rozvody kolabujú a spôsobujú výpadky. Ideálnym stavom by bola komplexná obnova elektroinštalácie na základe nového projektu pre potreby mestskej polície aj dobrovoľného hasičského zboru.

Pomerne veľkú investíciu potrebuje aj budova mestského úradu na realizáciu odstránenia vlhkosti a následného plesnivenia stien v interiéri. V budove požiarnej zbrojnice a mestského úradu je potrebné zmodernizovať obe kotolne.

Cenu rekonštrukčných prác je ťažko odhadnúť bez odborných podkladov a posúdení. Ide však o nemalé finančné prostriedky, ktoré by mali byť špecifikované na základe konkrétne spracovanej projektovej dokumentácie. Aj tú treba zaplatiť.

■ Ako vnímate hlasovanie poslancov, ktorí na poslednom mestskom zasadnutí namiesto navrhovaného zvýšenia daní schválili jednorazový úver?

Nároky našich občanov stúpajú, čo stačilo pred 20 rokmi, dnes už nestačí. Ľudia si potrpia na kvalitné služby. Ak ich občanom chceme dať, musíme zainvestovať do našich objektov. Žiaľ, niektoré veci si nás počkali. Čiastkové riešenia pri odstraňovaní havárií sú v konečnom dôsledku finančne náročnejšie ako jednorazová kompletná rekonštrukcia. Úver vyrieši iba aktuálny problém a po roku bude mesto musieť znova hľadať financie na rekonštrukcie a odstraňovanie havárií. Ideálnym riešením by bolo navýšiť rozpočet na viac rokov. Preto sa prikláňam k zvýšeniu daní. (mg)

ALARMUJÚCI STAV – ULICE LESNÁ A ŠTÚROVÁ

Často kritizovaná Štúrova a Lesná ulica sú naozaj v dezolátnom stave. Ich komplexná úprava si vyžaduje státisícové investície.

Dane nemá nikto rád

PROSPERITU CHCÚ VŠETCI

Na zasadnutiach Mestského zastupiteľstva v Stupave, konaných v novembri a decembri 2015, rezonovala téma o spôsobe financovania investičných potrieb mesta. Rozhodovalo sa medzi prijatím úveru a zvýšením daní. Poslanci zvolili cestu zvýšenia zadĺženosti mesta pred alternatívou vlastných zdrojov vo forme daní z nehnuteľností.

Pri zvažovaní o výhodnosti jednotlivých alternatív sa brali do úvahy rôzne skutočnosti, a aj keď je v súčasnosti prijatá voľba čerpania úveru, téma daňovej politiky bude určite aktuálna aj v budúcnosti. Svedčia o tom viaceré dôvody.

Čo nás čaká

V roku 2016 má mesto záujem dobudovať nové triedy v základnej škole (predpokladané náklady 480-tisíc eur), v materskej škole (predpokladané náklady 180-tisíc eur) a multifunkčné ihrisko (80-tisíc eur), spolu teda investície za 740-tisíc eur. Čiastka vo výške 370-tisíc eur je financovaná zo štátneho rozpočtu vo forme prostriedkov, ktoré mesto nemusí vrátiť. Ide o investície, ktoré majú prispieť k rozvoju mesta a napĺňaniu jeho potrieb. Poslanci zvolili alternatívu, že tieto projekty budú v ďalšej časti financované z úveru. Treba však pripomenúť, že ide o jednorazové zvýšenie zdrojov mesta, ktoré sa nedá opakovať, a aj upozorniť na skutočnosť, že mesto je v štádiu príprav na oslovenie bánk na predloženie ponúk na financovanie, t. j. zatiaľ neexistuje reálny zmluvný vzťah s bankou. Ak by mesto v tomto procese neuspelo, s najvyššou pravdepodobnosťou by bolo nútené dotácie vrátiť a nerealizovať ich v plnom rozsahu. Aké by boli následky? V prípade nerozšírenia kapacity základnej školy dvojnásobná prevádzka výučby s negatívnym dopadom na rodinný

život nás a našich detí. V prípade nerozšírenia kapacity materskej školy – množstvo rodičov, ktorí budú musieť umiestniť deti v súkromných a podstatne drahších škôlkach alebo nebudú môcť nastúpiť do pracovného pomeru so všetkými dôsledkami, teda aj bez ďalšieho príjmu rodiča do rodiny. Multifunkčné ihrisko umožní kvalitné využívanie voľného času. Ide však len o nové investície.

A čo nás neminie

Mesto Stupava však rieši problémy, ktoré súvisia najmä s nevyhovujúcim stavom existujúceho majetku, keď mesto už nevie realizovať plánovanú údržbu a opravy, ale rieši najmä havarijné stavy. Odkladanie povinných investícií v minulosti spôsobilo to, že dnes už tieto opravy odkladať nemôžeme a veľká časť majetku potrebuje obnovu okamžite. V roku 2015 sa riešil havarijný stav v základnej škole, keď by pre nevyhovujúce podmienky orgány starostlivosti o hygienu verejných budov v prípade nerealizovania potrebných opráv ukončili prevádzku školskej jedálne a kuchyne. V rovnako nevyhovujúcom stave je aj stará budova základnej školy. Nevyhnutné a okamžité opravy si vyžaduje aj zdravotné stredisko, od rekonštrukcie jednotlivých ambulancií, aby vyhovovali hygienickým štandardom, až po opravu strechy. Materské školy tiež potrebujú celý rad opráv. Vážnym problémom je stav chodníkov a miestnych komunikácií, ktoré niekde nie sú vybu-

dované vôbec, alebo ich stav sťažuje pohyb vozidiel a chodcov. Budova mestského úradu je ďalším z balíkov problémov pre jej vlhnutie a nevyhovujúce hygienické prostredie. To sme však ešte nenačreli do iného balíka peňazí potrebných na opravu nevyhovujúcej a zastaranej kanalizačnej siete a nutnú úplnú rekonštrukciu čistiarny odpadových vôd. Kým investície typu škola, materská škola, mestské budovy, predpokladajú opravy v desiatkach až stovkách tisícov eur, rekonštrukcia kanalizácie a čističky – milióny eur. Náklady na odstraňovanie havárie na skládke dosahujú výšku 600-tisíc eur, pokuty za nesprávne verejné obstarávanie na rekultiváciu skládky z roku 2014 a za poškodenie životného prostredia v dôsledku havárie skládky spolu vo výške cca 100-tisíc eur sú len čerešničkou na torte. Je preto nevyhnutné, aby sa hľadali možnosti, ktoré prinesú do rozpočtu prostriedky každoročne, a nielen jednorazovo. Preto je najpravdepodobnejšou alternatívou práve zvýšenie daní. Mnohé samosprávy k tomuto kroku už pristúpili. Mesto Stupava zvolilo inú alternatívu – jednorazovú. Žiaľ, o pravdivosti argumentácie o stave majetku mesta nás presvedčila ďalšia vážna havária, necelý týždeň po decembrovom zastupiteľstve. Rodičia detí v základnej škole vedia, že v dôsledku vážnej poruchy na vodovodnom potrubí deti nastúpili na predčasné vianočné prázdniny.

(pokračovanie na str. 4)

KRÁTKE SPRÁVY

V stredu 27. januára 2016 sa bude konať ďalšie stretnutie s primátorom mesta Stupava. Zaujímaví môžu prísť medzi 17.00 – 18.00 hod. do zasedačky na prízemí Mestského úradu v Stupave. Netreba sa objednávať vopred, prijímať sa bude podľa poradia príchodu. Cieľom stretnutí je vzájomne sa porozprávať o problémoch občanov a nájsť možnosti ich riešenia.

HASIČSKÁ TATRA JE PO GENERÁLNEJ OPRAVE

Po dodaní protipovodňovej techniky Ministerstvo vnútra SR zabezpečilo stupavským dobrovoľným hasičom aj potrebnú generálnu opravu hasičského cisternového auta Tatra 815. Oheň nás v dobrom i zlom sprevádza už desiatky tisíc rokov. Z tohto pohľadu ešte nedávno výhradne slúžil našim každodenným potrebám. Dá sa povedať, že odkedy sa ho ľudia naučili zapáliť, učili sa ho v prípade nebezpečia aj hasiť. Strach a rešpekt z ohňa spolu so zmyslom pre solidaritu priviedol Stupavčanov k tomu, aby v roku 1880 založili Spolok dobrovoľných hasičov. Zo začiatku v ňom pôsobil 50 mužov, ktorí vo svojom voľnom čase nacvičovali taktiky hasenia, starali sa o techniku a v prípade požiaru neváhali pri jeho hasení riskovať svoje zdravie a životy. Ich poslanie sa tešilo veľkej úcte, podarilo sa im uchrániť mnohé majetky, ale aj to najcennejšie – ľudské životy. Ani dnešná moderná doba nás nedokáže spoľahlivo ochrániť pred ohňom a živelnými pohromami. Vďaka súčasným členom Dobrovoľného požiarného zboru v Stupave myšlienka dobrovoľníckej pomoci v našom meste žije aj po 135 rokoch. Aktivitu Dobrovoľného požiarného zboru v Stupave mesto podporuje. Pozornosť a technickú podporu hasičským zborom na Slovensku venuje aj Ministerstvo vnútra SR, ktoré spustilo celoslovenský projekt na rozmiestnenie síl a prostriedkov na zvýšenie odolnosti Slovenska voči živelným katastrofám. Jeho súčasťou je aj technické zhodnotenie hasičských vozidiel. Podporu v tomto projekte dostal aj stupavský Zbor dobrovoľných hasičov formou kompletnej renovácie hasičského cisternového vozidla CAS 32 T815 s kapacitou 11 kubíkov. Po štvormesačnej renovácii priviezol auto stupavským hasičom osobne minister vnútra Robert Kaliňák. Kľúče od auta z jeho rúk prevzal veliteľ Dobrovoľného hasičského zboru v Stupave Milan Peschl. Na slávnostnom odovzdávaní boli prítomní aj prezident Hasičského a záchranného zboru Alexander Nejedlý, generálny sekretár Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR Vendelín Horváth, riaditeľ Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Bratislave Martin Blaha, primátor mesta Roman Maroš s prednostkou Zuzanou Lovíškovou, spolu s členmi Dobrovoľného hasičského zboru v Stupave. Na slávnostnom odovzdávaní vozidla sa zúčastnil aj stupavský farár – dekan Félix Mikula, ktorý po krátkej spoločnej modlitbe auto požehnal. Renovácia predĺži životnosť hasičského auta, ktoré bude aj naďalej slúžiť na plnenie potrieb mesta Stupava a Hasičského a záchranného zboru. Vďaka tejto pomoci budú môcť stupavskí dobrovoľní hasiči lepšie čeliť prípadným pohromám a nešťastiam. V kritických chvíľach je obetavá pomoc záchrancov tá najvzácnejšia.

(mg)

Foto: redakcia

ALARMUJÚCI STAV – OKOLIE KULTÚRNEHO DOMU

Pamiatkovo cenná kúria dlhodobo chátra. Budova by sa dala využiť na rôzne voľnočasové aktivity. Plocha v okolí kultúrneho domu si vyžaduje veľké investície na revitalizáciu, momentálne je celé okolie nehostinné a prašné. Dalo by sa tu vybudovať centrálné námestie so zeleňou.

(pokračovanie zo str. 3)

Od prisťahovalcov očakávame zodpovednosť

Mesto má dva hlavné zdroje vlastných príjmov – tzv. podielové dane, ktoré mesto dostáva na základe počtu obyvateľov, ktorí majú v Stupave trvalý pobyt, a dane z nehnuteľností. V meste žije spolu s nami cca 3-tisíc obyvateľov, ktorí tu nemajú trvalý pobyt, avšak mesto im poskytuje služby, nakoľko je to jeho zákonnou povinnosťou. Ak by sa všetci, ktorí žijú v Stupave, prihlásili na trvalý pobyt, do rozpočtu mesta by pribudlo cca 400-tisíc eur. Ide o čiastku, ktorá by umožnila zabezpečiť každoročný rozvoj a údržbu majetku mesta pre nás všetkých – obyvateľov Stupavy. Tieto chýbajúce prostriedky však treba nahradiť. Ďalším významným výpadkom zdrojov mesta je aj uzavretie skládky. V čase jej fungovania Technické služby Stupava odvádzali mestu nájomné, v niektorých rokoch vo výške do 170-tisíc eur. Tento zdroj príjmov mesto nenahradí už nikdy. Rovnako ne-

existuje ani zákonná povinnosť, aby obyvateľ, ktorý žije v Stupave, tu bol prihlásený aj na trvalý pobyt.

Dva plus dva sú štyri

Odkladanie investícií pri stave majetku mesta, v akom je, už neprichádza do úvahy. Preto je zvýšenie daní otázkou, ktorou sa treba určite zaoberať. Ak existuje obava, že sociálne slabšie skupiny by boli pod väčším finančným tlakom, je nutné sa zaoberať riešením, ako ich od zvýšenej dane čiastočne oslobodiť, alebo aké úľavy im poskytnúť. Do nášho mesta sa však sťahujú aj obyvatelia v produktívnom veku, takže solidarita nás všetkých môže pomôcť pri rozvoji mesta, v ktorom žijeme. Obvyklá daň z nehnuteľností pri byte s výmerou cca 60 m² je vo výške 13 – 14 eur ročne. Ak predpokladáme dvoch vlastníkov (manželov, partnerov), ide o 7 eur na rok za jedného vlastníka, t. j. 0,58 eura mesačne. Ak by sa daň zvýšila na duplicitnú hodnotu a ponúkne mladšej rodine možnosť umiestniť dieťa do škôlky alebo vybudovať domov pre senio-

rov a namiesto opatrovateľského príspevku umožniť návrat do práce za štandardnú mzdu, ide o solidaritu, ktorú v individuálnom prípade unesieme.

Cieľ máme spoločný

Rozmýšľajme spoločne, ako viazať účel použitia zvýšených daní, ako vnímame naše mesto o rok, o 5 rokov... Chcime kvalitné bývanie v meste so všetkými službami, aj za cenu našej vyššej daňovej solidarity, avšak ochráňme tých, ktorí takúto solidaritu poskytnúť nevedia. Úverové zdroje sú východiskom, ale jednorazovým a tiež nie zadarmo. Vlastné zdroje sú prostriedkom, ako zabezpečiť to, čo nám v meste chýba – cesty, chodníky, domovy sociálnych služieb, kúpalisko, rekreačné zóny, kapacity v materských školách atď. Bez peňazí je možné len ťažko zabezpečiť stúpajúce nároky nás obyvateľov, ale využime ich spoločne a efektívne.

Ing. Silvia KAPÁŠOVÁ
vedúca ekonomického oddelenia

ALARMUJÚCI STAV – BUDOVA MESTSKEJ POLÍCIE

Prístup do priestorov mestskej polície je bariérový. Steny sú vlhké objavujú sa na nich trhliny.

ALARMUJÚCI STAV – ZÁKLADNÁ ŠKOLA

Decembrová havária rozvodu vody spôsobila zatopenie priestorov v základnej škole.

ALARMUJÚCI STAV – MESTSKÝ ÚRAD

Vlhkosť a plesne v kanceláriách na prízemí mestského úradu. V týchto podmienkach pracujú zamestnanci.

ALARMUJÚCI STAV – MESTSKÁ KNIŽNICA

Zavlhnutie budovy a stav interiéru knižnice dlhodobo nespĺňa štandardy na jej prevádzku. Z tohto dôvodu bolo nutné nájsť nový priestor pre knižnicu. Stará budova bude potrebovať opravu.

Odpady od januára po novom

Od 1. januára 2016 nadobudne účinnosť nový zákon o odpadoch č. 79/2015, ktorý prináša množstvo zmien v nakladaní s odpadom.

ZBERNÝ DVOR

Drobný stavebný odpad

Od 1. 1. 2016 sa za tento odpad bude pri odovzdaní na zbernom dvore platiť. Podľa zákona ide o odpad z bežne udržiavacích prác vykonávaných fyzickou osobou alebo pre fyzickú osobu, najmä:

- opravy fasády, opravy a výmena strešnej krytiny alebo povrchu plochých striech, výmena odkvapových žlabov a odtokových zvodov, opravy oplatenia a výmena jeho častí, ak sa tým nemení jeho trasa,
- opravy a výmena nepodstatných stavebných konštrukcií, najmä vnútorných priečok, omietok, obkladov stien, podláh a dlažby, komínov, okien, dverí a schodištvých zábradlí,
- údržba a opravy technického, energetického alebo technologického vybavenia stavby, ako aj výmena jeho súčastí, ak sa tým zásadne nemení jeho napojenie na verejné vybavenie územia ani nezhorší vplyv stavby na okolie alebo na životné prostredie, najmä výmena klimatizačného zariadenia, výťahu, vykurovacích kotlov a telies a vnútorných rozvodov,
- výmena zariadení predmetov, najmä kuchynských liniek, vaní, vstavaných skriň,
- maliarske a natieračské práce.

Odpad z týchto prác sa bude pri odovzdaní na zbernom dvore platiť podľa hmotnosti odovzdaného odpadu. Cena za kilogram odpadu sa vyrátala na 0,041 €. Pri stanovovaní ceny sa vychádzalo z cenníka technických služieb (manipulácia, doprava) a cenníka spoločnosti .A.S.A. (skládkovanie). Zberný dvor sa v súčasnosti vybavuje certifikovanými váhami.

Pneumatiky

Od januára 2016 sa pneumatiky na zbernom dvore už nebudú zbierať. Odovzdať ich môžete v pneuservisoch (aj v tých, ktoré vykonávajú výmenu pneumatík bez ich predaja) alebo v predajniach, ktoré ich distribuujú samostatne alebo ako súčasť servisu. Upozorňujeme, že podľa zákona je spätný zber odpadových pneumatík od jej držiteľa bezplatný bez pod-

mienky viazania na kúpu novej pneumatiky alebo iného tovaru.

Polystyrén

Na zbernom dvore sme rozšírili odber plastov o polystyrén. Ide o polystyrén v podobe použitých a vyradených obalov a hlavne o kusy polystyrénu zo zatepšovania. Ak bude polystyrén znečistený omietkou, takýto patrí do zmesového odpadu, nie do triedeného zberu. Odber pre poplatníkov za odpady v meste Stupava bude bezplatný.

Jedlé oleje a tuky

Na zbernom dvore bude umiestnená nádoba na zber jedlých olejov a tukov z domácností. Tie treba nosiť v plastových fľašiach (PET) alebo v iných obaloch, s ktorými sa odovzdávajú. Odber pre poplatníkov za odpady v meste Stupava bude bezplatný.

Veľkoobjemový (nadrozmer) odpad

Sem patrí odpad, ktorý sa bežne nezmesí do nádoby na komunálny odpad. Ide o nábytok – postele, skrine, stoličky, stoly, police, kreslá, sedacie súpravy, záhradný nábytok, matrace, ale aj koberce, sudy... Pomôcka, ako zistiť, čo patrí medzi veľkoobjemový odpad a čo medzi drobný stavebný odpad (DSO), je tá, že DSO je nejakým spôsobom v byte zabudovaný, pričom veľkoobjemový odpad je voľne položený.

V zbernom dvore máme skúsenosť, že občania nosia odpad, ktorý nespĺňa kritériá odovzdania v zbernom dvore. Napr. občan urobil upratovanie v pivnici alebo na povale a odpad z upratovania dal do vriec, ktoré priviezol do zberného dvora s tým, že vrecia sú veľkoobjemový odpad. Upozorňujeme, že odpad vo vreciach, vrecúškach, vedrách nie je veľkoobjemový. Je to zmesový komunálny odpad a ten patrí do nádoby, ktorú má každý doma. Ak je odpadu viac a nádoba je plná, je tu viac možností, ako to riešiť:

- zakúpením špeciálnych 120-litrových vriec, ktoré vyložíte spolu s nádobou. Cena 1 ks je 2,40 € a kúpiť sa dajú na mestskom úrade,

v zbernom dvore, technických službách a v knižnici v Maste,

- objednaním pristavenia veľkoobjemového kontajnera. Pristavenie a likvidáciu odpadu občan hradí sám,
- odvozom priamo na skládku v Zohore.

Elektroodpad

Odpad z elektrozariadení (chladničky, práčky, mrazničky, umývačky riadu, sporáky a rúry na pečenie, mikrovlnné rúry, ventilátory, televízory, rádiá, počítače, prehrávače, žehličky, hriankovače, fritézy, váhy, hodiny a hodinky, kávovary, kulmy, fény, vysávače, holiace strojčeky...) je možné naďalej odovzdávať tak ako doteraz. Upozorňujeme, že hlavne chladničky a mrazničky musíte odovzdať kompletné. Ak bude zariadenie nekompletné, pracovníci zberného dvora ho môžu odmietnuť prevziať.

Autobaterie a akumulátory

Odpad z osobných automobilov patriacich fyzickým osobám môžete odovzdávať bez zmeny.

Biologicky rozložiteľný odpad – odpad zo záhrad a z parkov

Je možné odovzdávať tak ako doteraz (tráva, listie, konáre).

ĎALŠIE ZMENY

Nový zákon bude prísnejší na výšku pokuty za porušenie jeho ustanovení a fyzickým osobám môže byť udelená pokuta do výšky 2 500 €, právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom do výšky 350 000 €. Z priestupkov uvedieme ako príklad tie, ktoré sa vyskytujú najčastejšie:

- uloženie odpadu na iné miesto než je určené obcou – jednoducho povedané vytvorenie nelegálnej skládky,
- uloženie do zbernej nádoby určenej na triedený zber iný druh odpadu ako ten, pre ktorý je nádoba určená. Tu by sme len dodali, že v Stupave je obsah kontajnerov na triedený zber často znehodnotený od-

padom, ktorý tam nepatrí. Kontajnery sa zneužívajú na uloženie odpadu každého druhu a ich obsah tak musí skončiť na skládke. Bolo by dobré, aby si občania, ktorí tak robia, uvedomili, že konajú protizákonne a môže im byť uložená nemalá pokuta.

Nový zákon zavádza aj rozšírenú zodpovednosť výrobcov cez organizácie zodpovednosti výrobcov (OZV). Ide o nový spôsob znášania všetkých finančných nákladov spojených so zberom, prepravou, prípravou na opätovné použitie, zhodnocovaním, recykláciou, spracovaním a zneškodňovaním oddelene vyzbieraného odpadu patriaceho do vyhradeného prúdu odpadu. Zjednodušene povedané: priemysel je povinný postarať sa o obaly, v ktorých výrobky uvádza na trh, a preto musí spolupracovať s obcami, kde sa zväčša tieto obaly nachádzajú v rámci triedeného zberu. Ich spolupráca bude znamenať hlavne spolufinancovanie nákladov na prevádzku miestnych systémov triedeného zberu odpadu z obalov z domácností. Toto spolufinancovanie sa začne od 1. 7. 2016 a bude prebiehať cez OZV, ktoré reprezentujú priemysel. Financovať budú iba neznečistený vytriedený odpad, ktorý pôjde na recykláciu. Aj preto apelujeme na všetkých, aby do nádob na triedený zber dávali iba ten druh odpadu, ktorý tam patrí.

Ing. Ľubica KONSWALDOVÁ
referát odpadového hospodárstva

Naše služby - Váš pocit istoty!

www.sbs-shooting.sk
0904 355 856
sbs@sbs-shooting.sk

Ponúkame Vám:

- 24-hodinové monitorovanie vášho bytu, domu, či firmy
 - Zásahové vozidlo nonstop v Stupave a v Malackách
 - Napojenie a monitorovanie vašej nehnuteľnosti už od 30 EUR za mesiac - cena zahŕňa aj preventívne kontroly monitorovaných objektov
 - PANIK tlačítko - "rýchla pomoc"
- Majte na pamäti, že zloději prázdniny nemajú!**
Zloději spravidla vyhľadávajú nehnuteľnosti bez bezpečnostného zariadenia. Svoje byty, domy, či firmy by ste preto mali zabezpečiť kvalitným bezpečnostným systémom a napojením na Pult centralizovanej ochrany.
Pripojenie na náš Pult centralizovanej ochrany vám zabezpečí:
- Pocit istoty
 - Pokojný spánok pre vás, aj vaše deti
 - Kľudnú dovolenku
- i 201601001

3 A 4-izbové domy
CENY OD 119.900€

V NOVEJ LOKALITE
na Lesnej ul. v Stupave

realitná kancelária

2. ETAPA V PREDAJI

obhliadku

vášho nového domu
si dohodnite na

0948 484 235

Mgr. Andrej Ščasný

www.reality-stupava.sk/novostavby

NAŠE-VAŠE

STUPAVČANIA MAJÚ DOBROPRAJNÉ SRDCA

Prešiel ďalší rok a my ľudia veľmi radi bilancujeme, čo sa nám podarilo, čo nie a dávame si predsavzatia na nový rok. Dovoľte aj mne zhodnotiť pomaly sa končiaci rok z pohľadu referátu sociálnych vecí.

Stupavské srdce vzniklo na začiatku roku 2015 a nevzniklo len tak z ničoho, už v minulosti boli Stupavčania štedrý a radi sa delili. Práve na tomto základe sa zrodilo Stupavské srdce a keďže malo dobré základy, malo na čom budovať. Počas tohto roku sa nám podarilo zorganizovať dve sociálne burzy – jednu na začiatku školského roka, keď sme okrem oblečenia vyzbierali množstvo školských pomôcok, školských tašiek, a to nie len používaných, ale aj úplne nových. Z finančného daru sme zaplatili 20 deťom poplatky v škole a v škôlkach, dvom sme zaplatili plavecký výcvik a trom deťom školu v prírode. Na decembrovú burzu sa vďaka vám nazbieralo veľké množstvo zimného oblečenia a obuvi, z ktorého si prišli vybrať tí, ktorí to potrebovali. Veci, ktoré ešte po burze ostali, sme odviezli do Bratislavy, sestram Matky Terezy do Petržalky, ktoré sa starajú o bezdomovcov.

A to zďaleka nie je všetko, okrem týchto búrz prebiehala stále neohlásená zbierka oblečenia, hračiek a iných vecí do domácnosti, ktoré ste nosili ku mne do kancelárie na mestský úrad a ktorá je neustále plná darovaných vecí. Často sa ma pýtate, čo s tými vecami robím. Je to riadené zhora, že ten, kto to potrebuje, príde a dostane to, čo mu chýba. Takto sa rozdali z vašich darov plienky pre deti, dojčenské a detské oblečenie, kočičky – tento rok sa podarovalo 10 kočičiek, plienky pre starších ľudí, a čo ma veľmi potešilo aj sladkosti, ktoré dostali deti doma od Mikuláša a s ktorými sa vedeli podeliť.

Ďakujem aj dvom darkyniam vianočného pečiva, ktoré potešili svojimi koláčikmi v jednom prípade rodinu s malými deťmi a v druhom staršiu pani, ktorá žije sama a v biede.

V Klube seniorov Pohoda sa 19. decembra uskutočnila krásna akcia Christmas Child, pri ktorej bolo obdarovaných 15 detí zo sociálne slabých rodín. Darčeky priniesli ôsmi hostia z Nemecka spolu s koordinátormi tohto projektu zo Slovenska. Každé dieťa dostalo balíček, v ktorom si našlo oblečenie, hračky, kozmetiku a iné veci, ktorým sa deti potešili. Tu chcem poďakovať pani Vierke Štefkovej, ktorá bola výbornou hostiteľkou v jej klube Pohoda, všetkým nás pohostila a vytvorila peknú vianočnú atmosféru.

V našom meste máme nielen núdznych, ale hlavne srdečných ľudí, ktorí sú ochotní pomáhať. Vďaka nim, teda vám, môžeme pomáhať všetkým, ktorí to potrebujú. Ďakujem vám za vašu pomoc, ochotu a hlavne dobré srdce. Zvlášť ďakujem tým, ktorí finančne pomáhajú a nechcú byť menovaní. Pevne verím, že aj v roku 2016 sa nám podarí urobiť aspoň trochu šťastnými druhých.

Soňa TOMEKOVÁ

referát sociálnych vecí, zdravotníctva a školstva

Foto: autor

MEDZI ČITATEĽMI

V piatok 11. 12. 2015 sme v škole pripravili pre druhákov besedu s pani spisovateľkou Máriou Vrkoslavovou. Navštívila nás aj so svojím manželom a ich psikom Gordonom, ktorý je hlavnou postavou autorkiných príbehov. Gordonova účasť na besede bola pre žiakov príjemným zážitkom. Pani spisovateľka nám predstavila svoje tri knihy napísané podľa skutočných udalostí: Život na štyroch labkách; Veľké dobrodružstvá malého havkáča; Čokoládový Gordon zo psej lúčky. Jej príbehy sú vhodné nielen pre žiakov 2. a 3. ročníka, ale aj pre všetkých milovníkov zvierat a psíkov. Autorka zodpovedala aj na zvedavé otázky našich druhákov a na záver besedy im venovala autogramy do kúpených knížiek.

Ďakujeme p. Vrkoslavovej, že nás prišla navštíviť a touto cestou jej želáme veľa pracovných aj osobných úspechov.

Mgr. Svetlana KUBOVIČOVÁ

Základná škola kpt. J. Nálepku

Zasadnutie mestského zastupiteľstva

November

Riadne 9. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Stupave sa konalo 26. novembra 2015 v Kultúrnom dome v Stupave. Zasadnutie sa začalo o 9.00 hod., ukončené bolo takmer po desiatich hodinách o 18.40 hod. Zastupiteľstvo bolo uznášaniaschopné, na začiatku bolo prítomných 11 poslancov, v priebehu zasadania prišli ďalší poslanci Ing. Marek Lacka a Ing. Michal Polakovič. Počas celého zasadnutia boli neprítomní ospravedlnení poslanci MVDr. Robert Kazarka a Mgr. Anton Gorbár. Celý priebeh rokovania bol prístupný v priamom prenose na internetovom portáli www.zastupitelstvo.sk. Z prijatých uznesení vyberáme:

MsZ v Stupave vzalo na vedomie informáciu o kontrole plnenia uznesení MsZ s termínom plnenia november 2015 s pripomienkami.

MsZ v Stupave odporučilo napriek všetkým možným rizikám obsiahnutým v dôvodovej správe, o ktorých bolo MsZ upovedomené, primátorovi mesta podať voči spoločnosti Polygón Stupava, a. s., žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu z dôvodu rozporu právneho úkonu s dobrými mravmi, ktorá bola vypracovaná poslancom JUDr. Štefanom Haulíkom.

MsZ v Stupave vzalo na vedomie odpočet plnenia komunitného plánu.

MsZ v Stupave schválilo ukončenie nájomnej zmluvy uzatvorenej medzi spoločnosťou Technické služby Stupava, s. r. o., ako nájomcom a mestom Stupava ako prenajímateľom dňa 31. 12. 2007 v časti, ktorou je prenajatý majetok podľa predloženého materiálu, a to s účinnosťou od 30. 11. 2015 a stanovuje výšku nájomného na rok 2015 a nasledujúce v sume 70,- eur ročne.

MsZ v Stupave schválilo zmluvu o správe hnutelného a nehnuteľného majetku, ktorá bude uzatvorená medzi mestom Stupava a príspevkovou organizáciou Verejnosprespešné služby Stupava, p. o., vrátane rozsahu a štruktúry majetku zvereného do správy, s účinnosťou od 1. 12. 2015.

MsZ v Stupave schválilo Všeobecne záväzné nariadenie mesta Stupava č. 2/2015 o poskytovaní jednorazovej dávky v hmotnej núdzi z rozpočtu mesta Stupava s úpravou.

MsZ v Stupave schválilo Všeobecne záväzné nariadenie č. 3/2015, ktorým sa určuje postup poskytovania dotácií z rozpočtu mesta Stupava.

MsZ v Stupave schválilo Všeobecne záväzné nariadenie č.4/2015 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území mesta Stupava.

MsZ v Stupave schválilo rokovací poriadok mestského zastupiteľstva.

MsZ v Stupave schválilo termíny zasadnutia mestského zastupiteľstva na rok 2016 a vzalo na vedomie Harmonogram zasadnutí komisií, MsR, prípravy a zberu materiálov na rok 2016.

MsZ v Stupave uložilo prednostke mestského úradu, aby v súčinnosti s Komisiou územnou, plánovacou, stavebnou a životného prostredia pripravila v termíne do 31. 3. 2016 návrh VZN mesta, ktorým sa pre centrálnu mestskú zónu I. stupňa stanoví podrobné regulatívy pre architektonický vzhľad budov, pre formovanie a údržbu fasád a striech, pre umiestnenie vývesných štítov a pod. tak, aby boli dodržané a konkretizované všetky regulatívy v zmysle platného ÚP mesta Stupava.

MsZ v Stupave uložilo prednostke mestského úradu úlohu vypracovať v časovej (historickej) postupnosti materiál o aktivitách súvisiacich s kúpaliskom, vydanými rozhodnutiami, zmluvami ako aj zväzovanie možných sankcií voči majiteľovi z dôvodu neplnenia záväzkov od času predaja kúpaliska.

MsZ v Stupave uložilo prednostke úradu úlohu vypracovať zoznam chýb a ich odstránenie na projekte dostavba kanalizačnej siete Stupava.

MsZ v Stupave uložilo prednostke úradu v spolupráci s oddelením ÚP vypracovať zásady pre odpredaj a prenájom mestských pozemkov žiadateľom podľa najčastejších prípadov žiadosti občanov.

December

Riadne 10. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Stupave sa konalo 15. decembra 2015 v Kultúrnom dome v Stupave. Zasadnutie sa začalo o 17.00 hod., ukončené bolo po piatich hodinách o 22.00 hod. Zastupiteľstvo bolo uznášaniaschopné, na začiatku bolo prítomných 12 poslancov, v priebehu zasadania prišli poslanci Ing. Marek Lacka a František Lachkovič. Ospravedlnení boli neprítomní poslanci MVDr. Robert Kazarka a Ing. Denisa Klačmanová. Celý priebeh rokovania bol prístupný v priamom prenose na internetovom portáli www.zastupitelstvo.sk. Dlhé diskusie vyvolalo schvaľovanie rozpočtu mesta a VZN

o dani z nehnuteľností a dani za psa, ktoré postupne preriedili počty návštevníkov zasadnutia z radov verejnosti. Prijaté boli uznesenia:

MsZ v Stupave schválilo program mestského zastupiteľstva s pripomienkami.

MsZ v Stupave vzalo na vedomie informáciu hlavnej kontrolórky mesta Stupava o plnení uznesení MsZ s pripomienkami.

MsZ v Stupave vzalo na vedomie odborné stanovisko hlavnej kontrolórky mesta Stupava k návrhu rozpočtu mesta Stupava na rok 2016.

MsZ v Stupave schválilo návrh rozpočtu mesta Stupava, rozpočtových a príspevkových organizácií, vrátane programov a podprogramov na rok 2016 v zmysle predloženého návrhu a pripomienok obsiahnutých v dôvodovej správe v znení jej doplnení.

MsZ v Stupave schválilo v zmysle ustanovenia § 11, ods. 4, písm. b) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov prijatie bankového úveru vo výške max. 340 000 eur na krytie kapitálových výdavkov mesta (dofinancovanie výstavby, rekonštrukcie a vybavenia základnej školy, výstavby a vybavenia materskej školy, výstavby multifunkčného ihriska) s lehotou splatnosti do 10 rokov, úrokovou maržou vo výške do 2,00 % p. a., bez zabezpečenia, s možnosťou poskytnutia blanco zmenky a splnomocnením k vyplňovaciemu právu k blanco zmenke. Prednostke MsÚ uložilo zabezpečiť oslovenie 5 bankových subjektov s požiadavkou o spracovanie indikatívnej ponuky v zmysle schvaľovacej časti uznesenia.

MsZ v Stupave vzalo na vedomie viacročný rozpočet mesta Stupava, rozpočtových a príspevkových organizácií, vrátane programov a podprogramov na roky 2017 – 2018.

MsZ v Stupave stiahlo z rokovania návrh na prerokovanie dotácií na rok 2016.

Dokumenty a materiály k zasadnutiu mestského zastupiteľstva, ako aj zápisnice a uznesenia sú zverejnené na internetovej stránke mesta Stupava v sekcii samospráva/dôležité informácie a v sekcii zápisnice, VZN, smernice. Videozáznam zo zasadnutia zastupiteľstva je archivovaný na internetovej stránke www.zastupitelstvo.sk, dostupný je aj zo stránky mesta Stupava v sekcii zápisnice, VZN, smernice.

Milan GREGUŠ

PODPORA A ROZVOJ ZŠ STUPAVA

Navštevuje vaše dieťa Základnú školu v Stupave?

Ak áno, určite vás bude zaujímať, že pri ZŠ pôsobí Občianske združenie RZ pri ZŠ kpt. J. Nálepku v Stupave. Od novembra 2015 má nový výkonný výbor a aktívnu členskú základňu. Všetky získané finančné prostriedky používa výhradne pre potreby žiakov navštevujúcich ZŠ v Stupave. Zároveň pokrýva materiálo-technické vybavenie pre učiteľov a vychovávateľov.

Občianske združenie má v roku 2016 mnoho zaujímavých plánov, ktoré sa týkajú najmä revitalizácie interiérových a exteriérových priestorov (ihriská a športoviská) a materiálo-technického vybavenia tried a učební. Na tieto plány potrebuje nemalé finančné prostriedky, ktoré sú nevyhnutnou súčasťou realizácie. Tie sa snaží získať hlavne príspevkami 2% od rodičov, učiteľov a priateľov školy. Revitalizácia prebieha v spolupráci vedenia školy s podporou Komisie školstva, športu a kultúry pri MsZ v Stupave.

Cieľom občianskeho združenia je zároveň združiť rodičov a iných zákonných zástupcov žiakov školy v záujme podpory rozvoja školy, skvalitnenia výchovno-vzdelávacieho procesu, ochrany a presadzovania záujmov a práv rodičov a žiakov školy. Občianske združenie tiež

zastupuje rodičovskú verejnosť vo vzťahu k vedeniu školy. Spolupracuje s vedením školy pri riešení problémov výchovy a vzdelávania žiakov, pri koncipovaní záujmovej činnosti, pri zabezpečovaní kultúrnych a športových aktivít, pri organizovaní domácich a zahraničných stykov školy. Vyjadruje sa k výchovno-vzdelávaciemu procesu. V rámci svojich možností poskytuje škole materiálnu, organizačnú a personálnu pomoc pri práci so žiakmi a rodičovskou verejnosťou.

Informácie a aktuality o OZ nájdete na stránke školy <http://zsskolstu.edupage.org/> na podstránke: <https://sites.google.com/site/hksruguhnzkeas/>.

Našu školu navštevuje 888 žiakov, o ktorých sa stará 1 776 rodičov a 77 pedagogických zamestnancov. Spoločnými silami v novom roku 2016 dokážeme veľa!

Na spoluprácu, nápady, aktivitu či akúkoľvek finančnú pomoc sa teší OZ pri ZŠ kpt. J. Nálepku v Stupave.

Daň z nehnuteľností v roku 2016

Čo robiť pri nadobudnutí novej nehnuteľnosti alebo pri zmene v nehnuteľnostiach?

Do 31. januára 2016

je povinný podať daňovník

Priznanie k dani z nehnuteľností, dani za psa, k dani za predajné automaty a k dani za nevýherné hracie prístroje (názov tlačiva) podľa zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, v ktorom vyznačí druh priznania – či ide o daňové priznanie, čiastkové priznanie, alebo čiastkové priznanie na zánik daňovej povinnosti.

Priznanie podáva fyzická alebo právnická osoba:

- ktorá sa stala vlastníkom nehnuteľnosti (pozemok, stavba, byt, nebytový priestor v bytovom dome) v roku 2015,
- u ktorej zaniklo vlastníctvo k nehnuteľnostiam (pozemok, stavba, byt, nebytový priestor v bytovom dome) v roku 2015 (daňové priznanie na zánik daňovej povinnosti),
- u ktorej nastali zmeny v druhu pozemku, vo výmere pozemkov, stavieb, bytov, nebytových priestorov v bytovom dome v roku 2015,
- u ktorej došlo k zmene účelu využitia stavby, bytu, nebytového priestoru v bytovom dome v roku 2015,
- u ktorej v roku 2015 nadobudlo právoplatnosť stavebné povolenie alebo kolaudačné rozhodnutie k stavbám, bytom a nebytovým priestorom v bytovom dome,

ktorá už v minulých rokoch podávala daňové priznanie a v roku 2015 nadobudla ďalšiu nehnuteľnosť, alebo predala časť nehnuteľnosti, podá čiastkové daňové priznanie len za novú alebo predanú nehnuteľnosť. K priznaniu k dani z nehnuteľností je potrebné doložiť doklady preukazujúce vlastníctvo, napr. rozhodnutie správy katastra o povolení vkladu, zmluvu o prevode nehnuteľností, osvedčenie o dedičstve, darovaciu zmluvu alebo iný doklad o nadobudnutí nehnuteľnosti.

Ak sú nehnuteľnosti v spoluvlastníctve viacerých osôb, priznanie k dani z nehnuteľností podá každý spoluvlastník do výšky svojho spoluvlastníckeho podielu. Ak sa spoluvlastníci dohodnú, priznanie podá zástupca, ktorého určili dohodou, pričom túto skutočnosť je potrebné vyznačiť v priznaní. Ak sú nehnuteľnosti v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, priznane podá jeden z manželov.

Pri nadobudnutí nehnuteľnosti dedením alebo vydražením v priebehu roka je daňovník povinný podať priznanie k dani z nehnuteľností do 30 dní od vzniku daňovej povinnosti, t. j. do konca nasledujúceho mesiaca po nadobudnutí nehnuteľnosti.

Ak nastanú zmeny v nehnuteľnostiach po 1. 1. 2016 (rozhodujúci je dátum povolenia vkladu do katastra), je povinný podať priznanie k dani z nehnuteľností na MsÚ až v januári 2017. Výnimkou je nadobudnutie nehnuteľnosti v dedičskom konaní alebo v dražbe, kedy sa podáva priznanie v priebehu roka.

Súčasťou spoločného priznania je i priznanie k dani za psa:

Daňová povinnosť k dani za psa vzniká prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom sa pes stal predmetom dane za psa (pes starší ako 6 mesiacov) a zaniká posledným dňom mesiaca, v ktorom daňovník prestal byť vlastníkom psa.

Priznanie k dani za psa podáva vlastník psa:

- pri vzniku daňovej povinnosti najneskôr do 30 dní odo dňa, kedy pes dosiahol vek 6 mesiacov,
- pri zániku daňovej povinnosti najneskôr do 30 dní odo dňa, kedy daňovník prestal byť vlastníkom psa.

Každý vlastník psa je povinný ho zaregistrovať do evidencie psov na Mestskom úrade v Stupave, kancelária č. 13, kde obdrží registračnú známku pre psa a tlačivo pre podanie priznania k dani za psa.

Daň z nehnuteľností a daň za psa správca dane vyrubí na rok 2016 jedným rozhodnutím na celé zdaňovacie obdobie.

V rozhodnutí za každý druh miestnej dane budú uvedené:

- výška vyrubenej dane
- termíny splátok
- variabilný symbol

Tlačivá na priznanie k dani z nehnuteľností a dani za psa sú zverejnené spolu s poučením na ich vyplnenie na webovej stránke mesta www.stupava.sk alebo si ich môžete prevziať na Mestskom úrade, Hlavná 1/24. Bližšie informácie osobne na oddelení dane z nehnuteľností (kanc. č. 13), na tel. čísle 02/60 20 09 18, prípadne e-mailom: darina.korenova@stupava.sk, michaela.kovacicova@stupava.sk

Darina KOREŇOVÁ,
referát daní, poplatkov a pokladne

BSK PODPORIL KULTÚRNE AKTIVITY OZ POUR ART

Z dotačného systému BSK v rámci projektu Rozvoj a podpora kultúrnych aktivít získalo občianske združenie Pour Art v novembri 2015 dotáciu na komplexnejšie dovybavenie technologického parku a ďalšia zakúpená technika tak doplnila mobilný zvukový aparát, využívaný na technické zabezpečenie hudobných a divadelných podujatí v produkcii nášho občianskeho združenia. Dotácia je účelovo viazaná. Pridelená suma bola vo výške 2 500 eur. Celkovo sme investovali do dovybavenia

2 645,92 eur vrátane DPH. Týmto krokom sa nám zjednoduší pri organizovaní kultúrno-spoločenských podujatí logistická časť príprav, kde nebude potrebný, resp. minimalizovaný vstup tretích strán, čoho konečným výsledkom je dosiahnutie úspory financií či vynaloženej energie. Ďakujeme Bratislavskému samosprávnemu kraju za podporenie rozvoja našich kultúrnych aktivít.

Martin MURÁNI
OZ Pour Art

VIANOČNÁ BURZA

Deti sa už nevedeli dočkať soboty 12. 12. 2015, dňa predaja svojich výrobkov, ktoré tak usilovne pripravovali. Pred predajňou Agroservisu sa to už od 8. hodiny hemžilo deťmi, ktoré prišli predávať svoje výrobky. Musím povedať, že tento rok boli žiaci veľmi usilovní a vyrobili asi dvakrát viac vecí ako vlani. Výrobky boli krásne a deti šťastné, že aj tento rok prišli rodičia a známi, ktorí nám nielen pomáhali výrobky predávať, ale ich aj kupovali. Takto prispeli k tomu, že sme si zarobili na Montessori materiál, ktorý nám bude pomáhať. Podarilo sa nám vyzbierať krásnu sumu 520,63 eura. Ďakujeme všetkým, ktorí sa na tejto akcii zúčastnili, pani učiteľkám, ktoré obetovali svoj voľný čas a taktiež rodičom, ktorí nám pomáhali. Prajeme krásne a požehnané vianočné sviatky.

Mgr. Anna HUDÁKOVÁ
ZŠ kpt. J. Nálepku
Foto: autor

VIANOČNÉ VYSTÚPENIE ZUŠ-KÁROV

Každoročne od otvorenia Komorného kultúrneho centra v roku 2011, ktoré sa nachádza v budove MKIC a je známe aj ako sála Kina X, hostí občianske združenie Pour Art v týchto priestoroch malých veľkých umelcov. Aj tento rok, keď na adventnom venci horela tretia sviečka, patrilo pódium v sále dopoludnia 16. decembra 2015 žiakom stupavskej umeleckej školy, ktorí si poctivo a trpezlivo pripravili a odohrali vianočný koncert pre stupavských škôlkarov. V hudobnom a tanečnom programe predviedli svoje zručnosti. Umenie hry na hudobnom nástroji, ktorý každý ten svoj „ovláda“ ako skutočný majster a pôsobivé vystúpenie ocenila plná sála detských divákov potleskom a toto poďakovanie patrilo aj ich pedagógom, učiteľom zo Základnej umeleckej školy v Stupave.

Martin MURÁNI
OZ Pour Art
Foto: autor

„Deň chcem začať s láskou a skončiť smiechom“

Janette Šimková

Životná koučka a trénerka osobného rozvoja Janette Šimková sa niekoľko rokov venovala publicistickej tvorbe, svojimi článkami zameranými na sociálno-patologické javy a závislosť uspela v mnohých novinárskych súťažiach. Neskôr študovala sociálnu prácu na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a zároveň sa tešila z bábätka – syn Krištof bol prvým gratulantom na jej promóciách. Stretnutie s koučingom a rozhodnutie venovať sa mu profesionálne jej doslova zmenili život.

▮ Predpokladám, že vaše rozhodnutie pokračovať v štúdiu na vysokej škole vychádzalo z predchádzajúcej skúsenosti v oblasti sociálne orientovaných aktivít s ľuďmi trpiacimi nejakou závislosťou...

Ľudia vo všeobecnosti túžia byť šťastní, úspešní, milovaní takí, akí sú. Chcú žiť naplnený a zmysluplný život v súlade so svojimi hodnotami. Ten, kto sa ocitne v hraničných situáciách a na dne, má pocit, že nedokáže zvrátiť to, čo sa mu v živote pokazilo. Potrebuje pomoc a mňa „pomáhajúca“ profesia práve pre túto úlohu vždy priťahovala. Chcela som sa presvedčiť, či by som ju dokázala robiť a cestou k tomu bolo štúdium, lebo iba cez dobrovoľníčenie to nejde uchopiť. Pomáhajúci potrebuje rozumieť súvislostiam, psychológii ľudského správania a mať „nástroje“ na to, ako byť v pomoci prínosný.

▮ Ako ovplyvnili títo ľudia vaše názory, presvedčenie, smerovanie?

Ako hovoril Victor Frankl, často sú to až ruiny, ktoré otvoria výhľad na nebo. Ten, kto zažil záťažové situácie, bol v ohrození života a zúfal si, sa naučil prijímať objektívnu mieru pokory, a tej sa potrebujeme učiť všetci. Pokora je taká úžasná vlastnosť, že ju môžeme považovať za „prvý zákon osobného rastu“. Keď sa mi tohto poznania od ľudí dostalo, moja cesta mala jasný smer.

▮ Venujete sa životnému a partnerskému koučovaniu, tento pojem je však ešte stále pre mnohých nejasný, neurčitý, dokonca záhadný...

V našej slovnej zásobe nemáme slovo, ktorým by sa dal výraz kouč plnohodnotne preložiť. Najbližším pojmom je „sprievodca“. Partner, ktorý otázkami v debate plnej porozumenia nasmeruje človeka tak, aby uvidel svoj problém z odstupu a s nadhľadom, a sám ľahšie našiel také riešenie, s ktorým bude spokojný. Nie je to konzultant, mentor či poradca. Je to niekto, kto nevynáša hodnotiace sudy, nemudruje a nedáva rady, je tam v empatickom naladení pre človeka a jeho potreby. Na svoj život je napokon každý sám sebe najlepším odborníkom.

Koučovania vychádzajú zo psychológie ľudského správania, využívajú poznatky neurovied, pracujú so zákonitostami procesu zmien, opie-

rajú sa o techniky motivačných rozhovorov, a keď je treba, využijú aj krízovú intervenciu (pozn. red.: odborná pomoc zameraná na zvládnutie akútneho problému, minimalizuje skratové reakcie a ohrozenie klienta). Kouč neraz kladie otázku, ktorá vojde pod kožu, ktorej sa klient vyhýba, potláča ju, lebo mu je nepríjemná. Odpoveď sa totiž zvyčajne nachádza mimo komfortnej zóny, tam, kam sa málokomu chce ísť, tobôž samému. Kouč však vedie človeka k tomu, aby sa priamo pozrel, kde je teraz a kde chce byť. Pomôžeme mu premyslieť si, ako by bolo možné rozpochybovať sa v ústrety tomu želanému a zvoliť si na to reálne kroky.

▮ Kto a kedy by mal vyhľadať pomoc kouča?

Koučovanie je vhodnou metódou pre všetkých, ktorí nie sú spokojní s tým, ako žijú a chcú vo svojom živote efektívnym spôsobom uskutočniť nejakú zmenu. Či už sa človek nachádza vo fáze príprav na zmenu, alebo chce lepšie zvládať to, čo prežíva, či hľadá poučenie z toho, čo sa mu v živote odohralo. S tým sa úzko spájajú témy týkajúce sa sebadôvery, seba-poznania, hľadania rovnováhy medzi pracovným a osobným životom, profesijné a kariérne ambície, odvaha začať nový život a urobiť dlho odkladané zmeny, hľadanie spôsobu, ako uzavrieť veci minulé, ale tiež úprimné zodpovedanie si otázok, kto v skutočnosti som a kam smerujem, a tiež vyjasnenie si toho, aký život chcem žiť...

Podstatou koučovania je uvedomenie si prežívania a jeho pochopenie, rozhodovanie sa, príprava, zdroje motivácie a akcie vedúce k zmene. Vďaka tomu aj keď zmeny nebývajú vždy ľahké, sú možné. Vieme totiž zmeniť postoj a návyk a zameriavať sa na to, čo potrebujeme riešiť ako prvé. Od toho sa odvíjajú ďalšie kroky a celá situácia potom nie je ako obrovský balvan, ktorým sme „privalení“, ale je rozkúskovaný na menšie kamene, ktorými sa dá hýbať. Koučovacie prístup pomáha dostať z každej situácie aj niečo „navyš“ pre osobný rozvoj, lebo človek mení spôsob myslenia z reaktívneho na proaktívne.

▮ Známe sú vaše pravidelné posedenia so stupavskými seniormi z Pohody, kde spoločne diskutujete

o témach, ktoré ľudí v tomto veku zaujímajú. Čím sú inšpiratívne takéto stretnutia?

Vzájomným zdieľaním skúseností, zážitkov a názorov. Vždy ma veľmi obohatí debata s mojimi milovanými múdrymi a krásnymi starčekovcami – ako im familiárne hovorím, a nenarážam tým na vek, ale na životnú múdrosť a láskyplnosť. Je mi ľúto, ako sa nám zo života vytráca spolupatričnosť a solidarita. Streťavam sa s tým, ako málo pochopenia máme pre odlišné potreby každej generácie, hlavne tej staršej. Seniori sa síce „nevznajú“ v súčasnom modernom svete, ale vyznajú sa v sociálnych situáciách. Prarodičia dokážu deťom najlepšie vytvárať istotu citového bezpečia rodiny. Zrelí ľudia sú tým najlepším dôkazom, že život si možno zmysluplne užiť a rôzne

jim aktivitám. Než som sa prepracovala k tomu, aby som si čas pre seba plánovala, stávalo sa mi bežne, že bolo niečo dôležitejšie než to, čo som chcela urobiť pre seba. Zistila som, aké je to nebezpečné a z hľadiska prevencie pred vyhorením si to strážim. Moja najlepšia psychohygienu je beh lesom a doprajem si ho tak často, ako sa dá. Druhou vášňou je pre mňa visieť dolu hlavou v sieti na antigravity joge. Ďalšie antistresory mám v pestovaní orchideí a kaktusov a zaručene zrelaxujem pri nejakej tvorivej aktivite. Okrem fyzickej a kreatívnej energie si doprajem aj veľa potravy pre dušu – rada navštevujem vzdelávacie podujatia pre pomáhajúcu profesiu a knihy si neraz kupujem častejšie ako naplniam chladničku. Nevyčerpatelný zdroj podpory vždy nájdem u manžela,

s druhými, dosahujeme svoje túžby s radostným pocitom. Ja rada ľudí objímam, potom je napriek všetkému svet krásne miesto na život. A v objatí je nádej, že vďaka láske prežijeme.

▮ Do Stupavy ste sa prisťahovali pred niekoľkými rokmi. Čo sa vám tu zapáčilo okamžite a na čo ste si museli zvykať? Prípadne, čo sa z vášho pohľadu zmenilo k lepšiemu a v čom sú ešte rezervy?

Ľudia si ma okamžite získali svojou srdečnosťou. Citím sa tu doma aj vďaka vzťahom, ktoré som nadviazala, Stupavčania majú veľké, šlachetné srdcia. Zvykla som si rýchlo, mesto mi ponúko všetko, čo som potrebovala a uchvátili ma okolité lesy, kam chodím relaxovať. Zlepšenie som pocítila po rekonštrukcii Hlavnej ulice, aj keď ma sklamalo, ako málo bezbariérových priechodov vzniklo. Pamätám si, ako som zápasila s kočíkom a na tom sa veľa nezmenilo. To, čo ma aktuálne trápi, je premávka, ktorá sa stala veľmi exponovanou. Krištof už chodí do školy aj zo školy sám a chýbajúci chodník na Mariánskej ulici mám každé ráno chuť vybudovať svojpomocne.

▮ Kebyste mali cudzincovi predstaviť najzaujímavejšie časti nášho mesta a okolia, ktoré by to boli?

Prechádzku by som začala na Námestí Sv. Trojice so všetkým nakoľo a skončili by sme na Pajštúne. Pre bicyklistov by som vybrala ruiny strážnej veže Dračí hrádok nad údolím Medených Hámrov, turistov by som zobrala na Krivé chodníčky vedúce do lesov nad Stupavou a prívržencov kultúry by som pozvala do stupavskej synagógy.

▮ Na aké tradície, okrem pestovania kapusty, by ste ho upozornili?

Na Ferdiša Kostku a jeho tvorbu, v ktorej sa spájali stupavský folklór a habánska keramika. Verím, že sa jeho múzeum čoskoro opäť otvorí.

▮ Aké typické záhorácke jedlo by ste mu uvarili?

Fazulovicu z bobovice s doma robenými slížami, alebo zemiakovú či zdiňovú omáčku. Doma sa smejeme, že máme pravého Záhoráka, lebo Krištof miluje od detstva omáčky. Dezert by bol slaný alebo sladký béleš. Ja ich poznám z domu ako osúchy, ale záhorácke sú vylepené.

„Je mi ľúto, ako sa nám zo života vytráca spolupatričnosť a solidarita.“

So synom Krištofom

pohromy a záťažové situácie zvládať. To deti žiadna videohra nenaučí. Všetko skutočne dôležité je ukryté v rozvíjaní medziludských vzťahov, a seniori sa radi o túto skúsenosť delia. Rôzne svety treba vzájomne prepájať, aby vznikali pochopenie a podpora.

▮ Koučovanie je viac poslaním ako zamestnaním, pracujete s ľudskými príbehmi, emóciami, čo je psychicky namáhavé. Ako sa chránite pred syndrómom vyhorenia?

Môj osobný čas mám vyznačený v diári farbou, ktorá patrí iba mo-

syna, rodičov, svokrovcov a priateľov, ktorých láska mi pomáha zdolať akúkoľvek prekážku.

▮ „Všetci sme anjeli s jedným krídlom. Ak chceme lietať, musíme sa objasť.“ Tento pôsobivý citát som odpísala z vašej internetovej stránky, môžete k nemu niečo dodať?

Skúsenosti z praxe, aj moje vlastné, ma naučili, že ľuďom nestačí prirodzene sa odhodlať. Potrebujeme neraz aj oporu a podporu. Keď si vytvárame pevné vzťahy a zdieľame hodnoty a zmysel svojho konania

Janette pri prednáške

! Pri rôznych príležitostiach si vzájomne prajeme veľa šťastia. Čo pre vás tento pojem znamená?

Ako prvé mi napadá, že skutočné šťastie vzniká, keď sa dokážeme tešiť sami zo seba. Potom môže prísť spokojnosť. Napokon, každý z nás sa ráno pozerá do tváre človeka, ktorý je zodpovedný za jeho šťastie.

! Existuje vôbec všeobecný recept na šťastie?

Šťastie je z môjho pohľadu záležitosť mysle a úloha na celý život. Nejde o jednoduché veci, ktoré možno urobiť raz a navždy. Každý z nás má v sebe vrodenu túžbu byť šťastný a aj keď z času na čas prežívame nenaplnenie tejto túžby, boli sme stvorení, aby sme boli šťastní. A hoci nás naše sny o šťastí niekedy klamú a chcú od nás, aby sme videli svoje šťastie v príslušných veciach alebo v rukách

druhých ľudí, uvedomujeme si, že závisí iba od nás samých. Preto sa môžeme zásobovať minimálne tromi zdrojmi šťastia priebežne, napríklad tým, že na niečo pekné spomíname, niečo pekné prežívame v prítomnosti a na niečo pekné sa tešíme.

! Sme na začiatku nového roka, čo všetko by ste chceli stihnúť, kým ho o 365 dní uzavrieme?

Robiť naďalej to, čo mám rada a byť ľuďom nápomocná. Môžem si tak užívať každý jeden deň – stačí mi začať ho s láskou a skončiť smiechom. Nastavením nie som plánovač, mám rada spontánnosť a nechávam sa viesť intuíciou. Aj keď, rada by som dokončila rozpisánu knihu.

Daša ČEJKOVÁ

Foto: archív Janette ŠIMKOVEJ

Zimní hostia

Ornitológovia majú oproti väčšine biológov tú výhodu, že sa v zime nenudia v kanceláriách a laboratóriách, ale často majú v teréne plné ruky práce. Sťahovavé vtáky, ktoré Slovensko na čas opustili, totiž nahradia zimní hostia zo severu.

Najnápadnejšie bývajú tisícové krdle havranov a kaviiek, ktoré si ľudia často mýlia s vranami. V zime k nám prilietajú populácie zo severovýchodnej Európy. Na prúdiacich vodách, ktoré nezamrzajú, sa objavujú severské druhy kačíc, napríklad hlaholky či potápače. V zime prilietajú na Slovensko aj viaceré druhy dravých vtákov. Ornitológovia s napätím očakávajú kane sivé (*Circus*

Sokol kobec

cyaneus), pričom pozornosť venujú ich hromadným nocoviskám. Najviac sa ich objavuje práve na Záhorí, najmä v katastri obce Moravský Sv. Ján, ale často sa potulujú aj okolo Stupavy, napríklad na bývalých pasienkoch medzi novým cintorínom a Karlovým dvorom (majer Kolhuf) alebo v oblasti lúk pri rieke Morave. Kane sivé plachtia nad krajinou a snoria po obľúbenej koristi – hrabošoch a drobných vtáčkoch. Škvrnito sfarbené samice sa výrazne líšia od prevažne sivých samcov. Sfarbenie a let samíc pripomínajú sovu myšiarku močiarnu, ktorá sa u nás vyskytuje tiež aj v zime. Iným dravcom, ktorý sa u nás objavuje už na jeseň, zotráva v zime a odlieta koncom apríla, je myšiak severský (*Buteo lagopus*). Od nášho bežného myšiaka lesného sa líši najmä pri vyhľadávaní koristi – trepotavým letom na jednom mieste. Zo severnej Európy sa k nám prilietajú najmenší európsky dravec – sokol kobec (*Falco columbarius*). Je to

Pinká severská

rýchly a obratný lovec, ktorý sa špecializuje na lov drobných spevavcov. Medzi nápadne sfarbené, elegantné vtáky, ktoré v zime z času na čas navštevujú Slovensko často aj v niekoľkotisícových húfoch, patria chochláče severské (*Bombycilla garrulus*). Tieto spevavce veľkosti drozda s výrazným chocholom a žltým koncom chvosta na seba upozornia prenikavým cvrlikaním v krdloch počas kŕmenia sa na jarbine, trnkách či neobratných jablkách, často v záhradách uprostred miest a obcí. Chochláče severské prilietajú húfne do našich končín najmä v rokoch, keď sa na ich hniezdiskách na severe neurodí dostatok bobúľ a ovocia. Medzi menšie vtáky, ktoré môžeme pozorovať pri prechádzkach zimnou krajinou, patria napríklad pinky severské (*Fringilla montifringilla*). V zime tvoria obrovské, z času na čas aj miliónové krdle, bežne však možno pozorovať krdle s počtom niekoľkých stoviek jedincov.

Jakub JURKOVIČ

Foto: redakcia

oblecsadoroboty.sk®

Hviezdoslavova 4
Oproti kostolu
v Máste

Otváracie hodiny
Po-Pia: 8:00 - 17:00
So: 8:00 - 12:00

Tel: 0948 180 301

Dondzite k nám nakúpiť k Vánocám aj ze zľaví.

-10%

na nezľavnený sortiment*

* Zľavu je možné uplatniť len po predložení originál kupónu na nezľavnené produkty z predajne oblecsadoroboty.sk v Stupave do 20.12.2015. Zľavu nie je možné kombinovať s inými zľavami a akciami. Zľavu nie je možné uplatniť v internetovom obchode oblecsadoroboty.sk

1201601003

Stupavské kroniky – nedocenené svedectvá doby

Prvá kronika mestečka Stupava písaná v maďarčine sa stratila, tie zachované sme zdigitalizovali a zverejnili na internetovej stránke mesta Stupava.

Sú nielen svedectvom práce kronikára, ale najmä doby, v ktorej vznikli. Často obsahujú aj jedinečné informácie, určite sa oplatí do nich nazrieť.

Stupavský farár Ignác Gond (1841 – 1910)

Prvým kronikárom bol stupavský farár

Bol ním vzdelaný a rozhľadný kňaz Ignác Gond, ktorý prišiel do Stupavy v roku 1885. Predtým pôsobil ako profesor latinského a maďarského jazyka na biskupskom gymnáziu v Nitre. Kroniku v maďarskom jazyku pod názvom Dejiny mestečka Stupavy začal písať v roku 1895. V jej úvode uviedol motto: Kňaz môže byť najskôr povolaný na to, aby osožné udalosti minulosti zozbieral a tieto udalosti pre budúcnosť zaznamenal, lebo pri svojom svätom povolaní je vierohodnou osobou. V tom čase bol však aj jedným z najvzdelanejších osobností v širšom okolí. Okrem latinčiny a maďarčiny ovládal nemčinu, slovenčinu, ale aj angličtinu, ktorú sa naučil počas pobytu v Londýne vo funkcii vychovávateľa detí grófa Alojza Károlyiho. K jeho záľubám patrili archeológia, história a zbieranie umeleckých predmetov. V týchto odboroch mal aj značné vedomosti, ktoré nadobudol štúdiom a prácami v teréne. Napriek tomu, že Gondova kronika je už niekoľko desaťročí nezvestná, jej vzhľad a stručný obsah poznáme vďaka jeho nasledovníkom, ktorí ju spomínajú v kronikách zo šesťdesiatych a sedemdesiatych rokov minulého storočia. Išlo o kroniku v pevnej väzbe z kože a plátna, úhľadný rukopis bol písaný na linajkových listoch. Súčasťou rukopisu bola aj kreslená mapa Stupavy, Mástu a okolia, ktorá bola použitá aj na prebale monografie o Stupave od autorov Vojtecha Erdélyiho a Jozefa Madera z roku 1969.

Viedenčania medzi kúdelármi

Ignác Gond opísal v kronike dávnu históriu nášho mestečka s využitím nepublikovaných prameňov a literatúry. Pozornosť venoval aj stupavskej rímskej vojenskej stanici, opisoval výsledky výkopov pálfyovského knihovníka Václava Honzu. Pridal k nim aj informácie z vlastných výkopov, ktoré ilustroval vyobrazeniami nájdených

predmetov. Poslednú tretinu kroniky venoval školstvu v Stupave. Cenné sú jeho poznámky k založeniu cirkevnej dievčenskej školy a k zániku chlapčenskej cirkevnej školy. V slovenskom preklade ho zahrnul do svojho zápisu neskorší kronikár František Tóth. Gond vo svojej kronike uviedol viaceré zaujímavosti. V jednej z nich opisuje, že Stupavčanov prezývali kúdelármi, čo potvrdzovalo jeho mienku o pôvode názvu Stupavy, ktorá je odvodená od latinského slova *stappa* – kúdel. Ďalej uvádza, že pre priaznivé prírodné podmienky bola Stupava častým a obľúbeným miestom letného pobytu Viedenčanov. Pátranie po kronike kňaza Ignáca Gondu bolo neúspešné. Mesto stratilo zaujímavý dokument, ktorý by určite zaujal aj odborníkov. Ale ktovie? Možno sa raz nájde...

Pamätná kniha obce Stupava kronikára Jozefa Krištoffyho

Prospešný zákon

Na ďalšieho pokračovateľa tejto užitočnej práce čakala obec Stupava dlhých 40 rokov. Zostaveniu ďalšej stupavskej kroniky napomohol zákon z roku 1932, ktorý nariaďoval obciam viesť „pamätné knihy obecné“. Zákon sa do praxe aplikoval ťažko. Práca si vyžadovala skúsenosť a rozhľad, schopných a ochotných ľudí bolo málo, rovnako ako dnes. V Stupave našiel zákon ľudí pripravených, na kronike z vlastnej iniciatívy už dlhší čas pracovali členovia Okrášľovacieho spolku, miestny učiteľ Jozef Krištoffy a vysokoškolský študent Ľudovít Šmelík. Za kronikára bol zvolený učiteľ Krištoffy, ktorý od roku 1933 začal kroniku systematicky písať. Obec v rámci zákona zakúpila knihu a financovala aj odmeny pre kronikára. Výsledkom tejto snahy je reprezentatívna, v koži viazaná obecná kronika. Má 500 číslovaných strán popísaných úhľadným rukopisom, doplnených čiernobielymi a farebnými ilustráciami. Uložená je v ochrannom kartónovom puzdre a váži úctyhodné 4 kg. Kronikár v nej podrobne opísal staršie dejiny obce, vzácne sú správy dokumentujúce každodenný život v Stupave. Čitateľ tu nájde v rámci kultúrnych, hospodárskych a politických správ aj ceny potravín, počty domácich zvierat, ľudové zvyky a ročné prehľady počasia. Záznamy v kronike obsiahli takmer jedno desaťročie, posledný záznam je datovaný 31. 12. 1942.

Pokračovanie nabadúce

Milan GREGUŠ
Foto: archív autora

Wanna speak
English?
priamo v centre Stupavy

Baggins
Education

Neformálny
a podnetný priestor

Tvorivá a uvoľnená
atmosféra

Kurzy, na ktoré
sa tešíte

Kurzy
pre školákov

Detský divadelný
krúžok

Príprava
na maturitu

Deti

Tínedžeri

Dospelí

Pre mamičky
na materskej:

Konverzácia

Pohybové hry
pre maličkých

Angličtina
pre prácu a život

Anglická
konverzácia

Vzdelávacie centrum Baggins Education
Hlavná 27, Stupava

Kontakt a prihlasovanie:
info@bagginseducation.sk
Tel.: 0948 629 921

www.bagginseducation.sk

Learn and enjoy

I Župné Vianoce boli štedré a veselé

Miestni aj cezpoľní si tú pravú predvianočnú atmosféru mohli vychutnať 12. decembra v rámci stupavských Župných Vianoc.

Na podujatie podporené Bratislavským samosprávnym krajom prišlo niekoľkonásobne viac ľudí ako po minulé roky. Koledy, dobré jedlo, varené víno, medovníky, stánky s drobnosťami, zábavu, to všetko a ešte viac ponúkli organizátori na Námestí Sv. Trojice, v synagóge a parku.

SYNAGÓGA

Synagóga vítala prvých návštevníkov už od deviatej rána. Vzduchom sa niesla vôňa vianočného punču a korenistého vareného vína, ku káve predavači ponúkali klasické aj bezlepkové či diabetické koláčiky. Nechýbal chlieb s masťou bohatou posypaný cibuľou. V priestoroch synagógy si deti, dospelí, mladší aj starší mohli vybrať z množstva ručne vyrobených darčiekov, ktoré ponúkali výrobcovia v rámci remeselného trhu. Šperky, pletené čiapky, rukavice či hračky, originálne zásterky, sukne a kuchynské chňapky, bylenné mastičky a vodičky, chutné lekváre, vianočné ozdoby a plno iných drobností, to všetko sa kopilo na pulkoch stánkov popri stenách synagógy. Vyvýšený výklenok patrila účinkujúcim, ktorí spevom a koledami podfarbovali atmosféru. Program otvárali stupavské škôlky, postupne sa predstavili škôlkari z Ulice Janka Kráľa, Marcheggskej a Hviezdoslavovej. Det-

ské vinšovačky, básničky, pesničky vystriedali vianočné skladby v klasickom podaní mužsko-ženského speváckeho zboru Apollo. Nasledovala poobedňajšia pauza a pódium ožilo až okolo druhej poobede, keď členovia skupiny Saxophone syncopators predviedli, akým rytmom žijú ragtimové Vianoce. Bodka za programom v podvečerných hodinách patrila džezovo ladeným, komornejším skladbám v podaní speváčky Mirky Záhumenskej a klaviristu Františka Báleša.

Horné poschodie synagógy, kde sa nachádza ženská galéria, doobeda obsadili rodičia s deťmi, aby si v rámci tvorivých dielničiek Ivety Vacháľkovej vyrobili ozdobný vianočný stromček. Neskôr priestor stíchol a postupne sa zaplnil až poobede príchodom prvých návštevníkov, pozvaných hostí a účastníkov slávnostnej vernisáže. Pod vedením Tiny Kolebusovej svoje výtvary predstavili detskí výtvarníci z našej ZUŠ. Priestoru dominoval štylizovaný strom, na jeho vetvách viseli modely originálnych vtáčích búdok. Ako sme sa dozvedeli, tejto tvorivej práci predchádzala odborná prednáška zoológa a pri vpracovaní návrhov a nákresov deti spolupracovali s profesionálnym architektom. Veríme, že jedinečné nápady sa dočkajú aj realizácie z materiálov, ktoré odolajú počasiu a budú slúžiť svojmu účelu.

Súčasťou sviatočného sobotného podvečera bola aj svätá omša v kostole, tentoraz spojená s betlehemským koncertom stupavských súborov Stupavjének a Stupavjan a ženského speváckeho zboru Nevädza, ktorý sprevádzal operný spevák Tomáš Šelc.

PARK

Od desiatej doobeda sa obloha síce rozhodla, že nad Stupavou spustí dážď, Klub stupavských modelárov to však neodradilo. Spomedzi niekoľkých modelov parníkov, ktoré vystavili pri jazierku v Kaštieľskom parku, vybrali Slaven a pustili ho na vodu. Žiaľ, dlho tam nevydržal. Technické problémy, ktoré sa prejavili už na brehu, donútili majiteľa, aby loď vytiahol skôr, než stihne zmiznúť pod hladinou. Obdivovatelia parníčkov však ukrátení nezostali, Slaven na hladine vystriedal Luciprd a parádna prehliadka mohla pokračovať.

NÁMESTIE

Vôňa tradičných zimných pochúťok a jedál sa niesla doďaleka a spoľahlivo navigovala každého, kto prešiel okolo Námestia Sv. Trojice. Kuchári a predavači v stánkoch ponúkali halászle, chutnú kapustnicu, guláš rozvonieval zo stánku Mástského potravinového spolku. Konkurovali mu domáce pečené klobásky, cigánska, lokše so sladkými aj slanými plnkami, štrúdle, frgále. Nechýbali poháre medu, údené mäso, slanina, orechy a iné dobroty. Pozornosť okoloidúcich, ale aj občasného vetra priťahovala fotostena s dobovým vyobrazením

diaľkového ovládača predchádzalo odpočítavanie, čo umocnilo atmosféru spolupatričnosti. Ruch a veselie na námestí postupne utíchli po desiatej večer, keď z neho odchádzali poslední spokojní návštevníci.

Daša ČEJKOVÁ
Foto: redakcia

PREDVIANOČNÁ KAPUSTNICA

Vianoce, to sú predovšetkým prejavy spolupatričnosti. Zažiť ich mohol každý, kto sa 23. decembra popoludní zastavil pri vysvietenom stánku na Námestí Sv. Trojice alebo zamieril do pastoračného centra pri fare.

Koledy, vôňa kapustnice a vareného vína sa od štvrtej poobede niesli námestím, kadiaľ deň pred Štedrým dňom prechádzali Stupavčania a cezpoľní. Rodičia s deťmi, oteckovia s kočkami, ktorí zobrali bábätká na vzduch, aby mamy doma dokončili posledné prípravy na sviatky, psičkári, babičky a dedkovia s vnúčatami sa na chvíľu zastavili, aby ochutnali kapustnicu, ktorú podával primátor so zamestnancami mestského úradu. S tanierom či pohárom čaju alebo vareného vína si prisadli k stolu, prehodili zopár slov so známymi aj s cudzími, ochutnali koláče a medovníčky. Skôr, než sa vybrali svojou cestou, si vzájomne zapriali pokojné sviatky. Podobnou atmosférou žilo aj pastoračné centrum, kde dobrovoľníci už tradične pred sviatkami podávajú kapustnicu ľuďom bez domova, sociálne slabším a osamelým obyvateľom nášho mesta.

Daša ČEJKOVÁ

Vianoce už prišli...

Týždeň pred Vianocami dorazil do nášho mesta nielen vysvietený kamión Coca-Cola, Santa a jeho škriatkovia, ale aj obrovský batoh darčiekov. Výťažok z ich predaja poputuje na charitu v rámci programu Stupavské srdce.

Posledná adventná nedeľa 20. decembra patrila deťom aj dobročinnosti. Napriek mrholeniu a chladu, ktorý sa prebýjal pod teplé oblečenie, sa už pred štvrtou poobede pred kultúrnym domom zišlo množstvo detí s rodičmi. Červenými balónikmi ich vítali škriatkovia, ktorí spevom a tancom krátili čas nedočkavcom čakajúcim na hlavnú hviezdpuobedia. Decká sa do programu s chuťou zapojili, nacvičili krátku choreografiu, akurát zakaždým museli volať na škriatka Huga, ktorý si zrejme za mixážnym pultom zdriemol. Možno si však iba odskočil na sladký punč, pagáč, koláčik alebo inú dobrotu. A možno ostošesť a na poslednú chvíľu nakupoval darčeka pod stromček a musel si vystáť dlhý rad pred červeným stánkom. Všetci, ktorí si tu kúpili sobie parožky, rukavice, hračkársky kamión či puzdro na mobil, zároveň prispeli na dobrú vec. Časť peňazi zo zisku totiž ide na účet charitatívneho programu Stupavské srdce, ktoré pomáha Stupavčanom vo finančnej núdzi. Už sa zotmelo, keď sa spoza rohu vynoril obrovský a vysvietený červený kamión Coca-Cola. Všetci na okamih stíchli, o to väčšiu

energiu však o chvíľu vložili do spoločného fúkania na jednu zo stien auta, za ktorou sa ukrývala čarovná Santova obývačka. Bola vianočne vyzdobená a vysvietená, nechýbali v nej kozub a obrázky na stenách, červená pohovka ani kniha priani. Samozrejme, pán domáci na seba nechal chvíľu čakať, keď sa však objavil, privítal ho potlesk a všeobecné nadšenie. Deti mu spoločne so

škriatkami zaspievali, zatancovali, zarecitovali a za odmenu mohli vojsť do obývačky, aby sa so Santom odfotili. Verte, tejto ponuke neodolali ani niektorí dospelí. Po niekoľkých hodinách zábavy sa unavený Santa a jeho škriatkovia so všetkými rozlúčili a mávajúc zmizli v tme.

Daša ČEJKOVÁ
Foto: Milan GREGUŠ

Mikuláša doviezol autobus

Aj v našom meste sa začiatkom decembra zastavil Mikuláš. Za básničku či pesničku rozdával balíčky so sladkosťami.

Čo urobí Mikuláš, keď začiatkom decembra nenapadne sneh? Soby so saňami nechá doma a sadne na červený autobus, ktorý ho dopraví tam, kde ho čakajú. Pravdou je, že občas niekde zabľúdi, a tak to trvá dlhšie. Stupavským deťom, ktoré v sobotné doobede 5. decembra prišli do kultúrneho domu, však čakanie skrátili členovia divadla HAFF a Zuzka Haasová. Prvý prišiel na scénu zajo, sadol na lavičku vedľa značky označujúcej zastávku autobusu a zabrnkal na gitaru. Pridal sa papagáj so saxofónom a daťel s bubnom.

Deti však najviac rozosmial popletený ježko Pleško, ktorý si Mikuláša predstavoval s modrou čiapkou a čiernou bradou. Ako posledná dotancovala hviezdička a hneď na úvod sa priznala, že od minulého roka

je úplne zamilovaná. Do koho? No predsa do Mikuláša, ten však stále nechodil. A tak sa ježko Pleško s deťmi a ostatnými rozhodli, že ho privolajú hudbou a spevom. Ešte vymyslieť meno pre kapelu – navrhovaný názov Stupavjáneek sa napokon zmenil na Mikuláš band, a sálou sa rozliehalo postupne silnejšie skandovanie. Tí, ktorí vydržali, neolutovali. Dvere z ulice sa odrazu otvorili a dnu vošiel statný Mikuláš v sprievode čerta s megavrecom, a hoci zvonil hrubou refázou, usmieval sa a zároveň rozdával balíčky so sladkosťami. Ako skutočné celebrity obaja ochotne pózovali pred objektívmi fotoaparátov a fotili sa nielen s deťmi, ale aj s rodičmi. Či prídu aj budúci rok? Nechajme sa prekvapiť.

Daša ČEJKOVÁ
Foto: Martina MITICKÁ

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

NARODILI SA:

Lucia TARDOVÁ, Hugo NOVÁK, Oliver HUSNAJ, Jakub ŠIMO, Daniel VÁCZY, Eliška STANKOVSKÁ, Etela SUCHÁ, Rebeka SZABOVÁ, Michal MÁNIK, Jakub DOMAN, Michaela MARKOVÁ

ZOSOBÁŠILI SA:

Tomáš LEDNICKÝ a Zuzana NGUYENOVÁ
Marian PAULEN a Alena HACKLOVÁ

ZOMRELI:

Jozef PANOV (1958)
Hedviga VILEMOVÁ (1927)
Mária JEDENÁSTIKOVÁ (1931)
Ľudmila MARTINKOVÁ (1938)
Jozefína KOLEMBUSOVÁ (1931)
Pavol HURBAN (1973)
Olga ANTALÍKOVÁ (1958)
Jozef OSUSKÝ (1972)
Terézia VRABLICOVÁ (1939)
Zuzana MAZANCOVÁ (1975)
Jozef BELZÁR (1934)
Mária SIMONOVÁ (1935)

POĎAKOVANIE

☒ Ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom a známym, ktorí sa dňa 18. 12. 2015 prišli rozlúčiť s našou dcérou, maminkou, sestrou **Zuzkou Mazancovou**. Ďakujeme za všetky kvetinové dary a prejavy sústrasti, ktorými ste zmiernili náš smútok.

Rodina Mazancová

SPOMÍNANIE

Dňa 11. decembra 2015 uplynul 1 rok od chvíle, čo nás navždy opustil náš drahý manžel, otec, dedko a pradedko **JÚLIUS BAŠTI**. Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku. S láskou spomínajú manželka, syn a dcéry s rodinami.

To, že sa rana zahojí, je len klamné zdanie, bolesť zostala a tiché spomínanie. Dňa 8. 1. 2016 si pripomíname 6. výročie od smutnej chvíle, keď nás navždy opustil náš drahý manžel, otec, stareček a prastareček **LEOPOLD RAUSCHER**. Ďakujeme všetkým, ktorí spomínajú spolu s nami. Dcéra Jana s celou rodinou.

So spomienkou na teba ticho hľadíme do neba. V neznámy svet odišla si spať, zaplakal každý, kto ňa mal rád. Za všetky trápenia a bolesti nech ti dá Pán Boh večnej milosti. Dňa 6. 1. 2016 uplynú 10 rokov, čo nás navždy opustila drahá manželka a mamička **GITKA HRICOVÁ**.

Kniha života zavrela sa na 75. strane, 19. 12. 2015 uplynuli už 2 roky, čo nás nenávratne opustil náš drahý manžel, otec, dedko **JOZEF KAZARKA**. Ťažko je bez neho, smutno je nám všetkým, už nič nebude také, aké bolo s ním. S láskou spomínajú manželka a traja synovia s rodinami. Ďakujeme všetkým, ktorí si naňho spomínajú.

Olympionička trénerkou našich žien

Asi pred troma mesiacmi náhoda chcela, aby som sa zatúlal na tréning hádzanej žien, kde som spozoroval na striedačke novú tvár – trénerku žien Violu Gaburovú. Sekera na prvý i druhý pohľad. Ale vždy sa za navonok „tvrďáckou“ maskou ukrýva nejaký príbeh. Po našej výmene názorov som mal nad čím rozmýšľať a možno budete mať aj vy. Veď posúďte sami, tu je Violin príbeh.

Všimol som si vás na lavičke žien, ale skúste mi povedať, aká bola vaša kariéra predtým, ako ste prišli do Stupavy?

Šport je a bol pre mňa vždy jednotka. Či doplnkový ako basketbal, futbal, atletika, alebo hokej. My sme športom žili, bavili sa, ale aj zarábali. Štrnásť sezón som hrávala hádzanú za Inter. A od 29 rokov som bola ako prvá profi hráčka v zahraničí cez Pragosport. Dostala som sa do rakúskeho mančafu Watt Fünfhaus, kam ma odporučil môj tréner L. Gross. Pôsobila som tam 4 náročné roky! Po návrate na Slovensko som trénovala 4 roky ženy Štartu, „dorky“ (dorastenky – poz. red.) a žiačky Interu. Napríklad Kodajovú, Jurigovú, ktoré doteraz hrávajú. Potom Senec, Floridsdorf, Admiru Landhaus a tiež Watt Fünfhaus, kam som sa vrátila už ako trénerka. Takže hráčsku i trénerskú kariéru mám dosť pestrú. Na záver mojej trénerskej praxe si možno skúsím mužov. Doma vo Vajnorochoch.

Aká bola vaša posledná trénerská zastávka pred Stupavou?

Po odchode, či skôr prepustení z Watt Fünfhaus po trojročnej práci, kde som pôsobila ako profík, som bola trochu zatrpknutá. Zvyknúť si, že vás už nepotrebujú tam, kam ste dochádzali, presvedčali, motivovali...

Prečo ste prijali ponuku Stupavy?

Od mája do augusta som mala čas na premýšľanie, ale hlavne ničnerobenie nie je pre mňa. Tak som sa v auguste stretla s Romanom Vighom a Zuzkou Kalmárovou. Porozprávali sme sa a dohodli. Lebo ak sa chcete ešte trochu tou hádzanou zaoberať, tak v Bratislave už nie je kde.

Ja by som pod vami trénovať nechcel, ale možno mi to vyhovoríte. Musím uznať, že vaše tréningy majú šťavu a prichádzajú

výsledky. Na čom si najviac zakladáte v tréningovom procese?

Všetci vždy a stále len „plačú“, že sa musí toto a toto. Vždy sa stretnem s partiou žien, báb a detí, ktorým krivdím či ubližujem. Alebo im to znechucujem podľa rodičov, ktorí už tiež mali so mnou reč. Hlavne keď vás pristavia po zápase, v ktorom ich dcéra nezasiahla do hry. Ach! Moja trénerská filozofia je jasná. Tréning, tréning, tréning a ja ňa odmením hrou. Ale nie, že sa mi budú hračky, ktoré som zdedila, vyhovárať, prečo a kvôli čomu nemôžu! V Stupave je síce veľká základňa všetkého druhu, ale keď som sem prišla, tak som hneď avizovala, že dúfam, že ženy nebudú len príveskom! Čo sa týka hráčok, tak sú mladé, premúdre, skúsené a ja neviem čo ešte! Ale aj odhodlané a ešte nepresvedčené o tom, či to v tej 1. lige pôjde. A ja tiež nie. Ale toto je presne to, čo milujem. Pracovať s materiálom, ktorý treba cepovať, brúsiť, nakladať im, ale aj hladkať, upokojsť a hlavne dať dokopy tak, aby to na ihrisku fungovalo. Chápem, že sú momentálne v maturitnom ročníku, dokončujú školu, v zamestnaní sú pracovne vyťažené, ale ja som veľmi náročná a nedarujem nikomu nič. Bohužiaľ. Ale musím povedať, že decká sa veľa naučili za pochodu. Teória, písomná či ústna, prípadne jednorazové výkony sú super a veľmi rýchlo sa učia. Nie všetky, ale snaha sa cení.

Aký je váš cieľ v Stupave?

„Cieľ? Určite udržať 1. ligu. Aj pre tie „dorky“ a potenciálne ženy, ktoré nám v zápasoch veľmi pomáhali. Spomeniem napríklad Kaláberovú, Kováčovú či Raffasederovú. Za to musím poďakovať aj ich trénerovi, ktorý sa k tomu postavil veľmi profi. Im to môže len pomôcť, lebo sú to naše repre kadetky. Možno som tie babizne trochu v tej hádzanej naštartovala,

aj keď sú niektoré občas nespokojné. Tých 6 bodov, čo sme získali a zopár druhých víťazných polčasov svedčia o tom, že tie baby majú charakter a hlavne morálne vlastnosti to v zápasoch nevzdať. Vždy zabojsť. Aj keď začiatky boli veľmi ťažké.

Čo by vám urobilo v športovom živote radosť?

Noooo, radosť by som mala, keby som si mohla ďalších pár rokov sadnúť na bicykel a jazdiť, lebo behať som sa už nabehala! Ak by moji chalani vo futbale ešte dačo dokázali. Ak by môj vnúčik možno išiel hádzanárskou cestou. Ak by bolo viac hádzanárskych nadšencov, ktorí sa z hádzanej vytratil. Viac

ľudí, ktorí by aj tu v Bratislave tento šport zasa pozdvihli a naštartovali. Vytvorili by možnosti, lebo hádzaná sa nám z veľkomiest vytráca. Bratislava má dnes Inter a ŠKP. Kedy si tu bolo klubov ako maku...

Priznám sa, že ešte pár hodín po výmene názorov s pani Gaburovou som nad jej slovami premýšľal. Ako mi tiež povedala, ani na ňu nikto nebol mäkký a možno práve preto to dotiahla tam, kde sa podarí len pár jedincom. Ako 21-ročná sa v roku 1978 zúčastnila na MS v Bratislave a o dva roky neskôr dokonca na olympiáde v Moskve. Ďalší štart na MS pridala aj v roku 1982 v Maďarsku. Za reprezentáciu si pripísala celkovo 158 štartov! S Interom sa stala trikrát majsterkou republiky a zahrála si tak i v PEM či PVP.

Toto je krátke predstavenie tej „sekery“, ktorá sa snaží z našich žien vyžmýkať najlepšie, čo v nich je. Viola, klobúk dolu pred tým, čo ste v živote dosiahli a čo sa snažíte vliat do našich dievčat a žien. Vy ste práve tým nadšencom, ktorých by sme aj my radi videli pri tomto športe viac.

Daniel JANČÁR

Foto: Lesanka JÁNOŠÍKOVÁ

GOLDEN TEAM – TRÉNINGY S HVIEZDOU

Oblúbenou aktivitou detí v Golden Teame sú TRÉNINGY S HVIEZDOU.

Počas nich sa naši malí športovci môžu zoči-voči stretnúť s „naozajstnými dospeláckymi športovcami“. © Chceme, aby si deti našli svoje vzory a motiváciu pre ich ďalší športový rast. Tentoraz sa nám na tréning s hviezdami podarilo do školskej haly priviesť dve hviezdy – momentálne najväčší talent slovenskej futbalovej Fortuna ligy, len 20-ročného Matúša Bera z AS Trenčín a Tibora Vargu kapitána extraligového hokejového klubu MHK Martin, rodáka zo Stupavy. Obaja s deťmi absolvovali veľmi zaujímavé tréningy, porozprávali im o svojich športových začiatkoch a, samozrejme, na záver nechýbala ani autogramiáda. Aj touto cestou chceme obom „trénerom“ poďakovať, že si počas svojho náročného športového programu našli čas na našich najmenších a sme presvedčení, že takéto tréningy sú užitočným spštením prípravy našich najmenších.

Martin RENČO

Foto: Lucia OBŽEROVÁ

KAM V STUPAVE

STRETNUTIE V POHODE

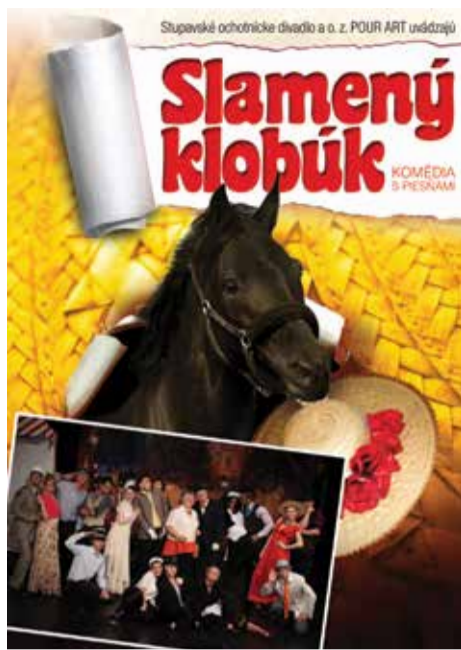
Klub seniorov POHODA pozýva na stretnutie s prednáškou a diskusiou na tému Ako mať čo najviac dôvodov na úsmev v novom roku. Lektorkou je životná koučka Janette Šimková. Všetci ste vítaní v **UTOROK 26. januára o 14.00 hod.** v Klube seniorov Pohoda v KD, 1. poschodie, vchod z Kúpeľnej ulice. *Vstup voľný.*

JANUÁR SO SUNECKOM

PONDELOK 4. januára
opäť začíname s kurzmi jogy a SM Systému s Blankou
ŠTVRTOK 7. januára
pokračujeme s pravidelnými hodinami taekwondo, bodytoning a TRX
PONDELOK 11. januára
15.00 hod. pravidelné cvičenie s bábätkami
16.00 hod. pravidelné hodiny jogy pre deti okrem toho v tento deň začíname s cvičeniami jogy a pilates pod vedením Danky. *Viac informácií nájdete na: www.sunecko.sk*

Cesta tanca
Objav svoj potenciál cez vnímanie tela v tanci každý piatok od 19.00 do 20.30 v centre Suniečko v Stupave
Cesta tanca je liečivým tancom. Je určená pre ženskú dušu, v akokoľvek vyzerajúcom tele, bez ohľadu na vek, či pohybové možnosti. Tancovať môže každý a tanec každého človeka je jedinečný a špeciálny. Spojí so svojim telom, opadne vedenie, doznieť mu, aby sa vyjadrovalo tak, ako je mu to vlastné a prirodzené. Zbaví sa nahromadeného stresu, emočných blokov, zabraňuje seba v úplnosti a radosti.
www.facebook.com/CestaTanca | lubica@kordos.net | +421 907 38 66 14

Kurz liečivého a intuitívneho tanca Pretancuj sa k sebe
Kurz je určený pre ženy, ktoré sa chcú navrátiť ku svojej sile, získať opäť úctu k svojmu telu, chcú odložiť bloky a negatívne presvedčenia svojich predkov, prerušiť bludný kruh a vyjsť v ústrety slobode vo všetkých oblastiach života.
Začíname **23. januára 2016** a budeme sa stretávať v **Suniečku** raz v mesiaci až do júna, vždy v **sobotu od 10:00 do 17:00**. Cena celého kurzu je 240 €. Prihlásiť sa môžete na lubica@kordos.net do 10. 1. 2016
www.facebook.com/CestaTanca | www.antitres.sk

KOMORNÉ DIVADLO
Vás pozýva na divadelné predstavenie **SLAMENÝ KLOBÚK** v nedeľu **31. januára 2016** o 18.00 hod.
VSTUPENKY ZAKÚPITE V STUPAVSKÝCH PREVÁDZKACH:
Sport Moda Milica, Zlatníctvo Woletz, Via cestovná agentúra, vinotéka VINOPI v pokladni Kina X a online na www.kinox.sk.
Rezervácie vstupeniek aj na e-mail: vstupenky@pourart.sk
Tešíme sa na vás Komorné divadlo

MESTO STUPAVA
Zimná hernička
MESTSKÉ KULTÚRNE A INFORMAČNÉ CENTRUM
OTVÁRACIE HODINY
DOOBEDA od 9.00 hod. do 12.00 hod. vstupné: 1,5 € / dieťa
POOBEDE od 15.00 hod. do 19.00 hod. vstupné: 2,5 € / dieťa
Rodičia a deti do jedného roka majú vstup zadarmo.
Počas vianočných prázdnin bude aj tento rok otvorená zimná hernička. Môžete sa tešiť na skákací hrad, trampolínu, rôzne hry, tvorivé dielničky a rodičia na kávičku :o)
KDE: Kultúrny dom – veľká a malá sála
KEDY: **od 28. 12. 2015 do 10. 1. 2016**
KONTAKT: tel.: 0911 934 312 e-mail: ivankova@mkic.sk, www.stupava.sk, www.mkic.sk FB: www.facebook.com/stupava, www.facebook.com/MKICStupava

VŠETKY FARBY ORIENTU
Popri premietaní blockbusterov a všetkých tých fantasy aktivitách umiestnených v komerčných filmových tituloch © myslíme, samozrejme, aj na to, aby filmové plátno slúžilo svojimi možnosťami na prezentáciu vzdelávacích projektov. Stretli sme sa na premietaniach o lokálnej histórii, predstavení miestnych osobností alebo sme prostredníctvom prezentácií a dokumentov navštívili ďaleké krajiny. Tentoraz v stupavskom Kine X svoje cestovateľské zážitky a skúsenosti sprostredkovali žiakom druhého stupňa ZŠ kpt. J. Nálepku v Stupave cestovatelia Martin Hríb a Ivan Panák, ktorí hovoria, že „hlavným cieľom tohto projektu je spojiť teoretické znalosti žiakov a študentov s našimi praktickými skúsenosťami a prehĺbiť tak záujem o štúdium prírodovedných predmetov pomocou kreatívnej edukácie“. Cyklus moderovaných dokumentov s názvom Svet okolo nás, ktorý v rámci celoštátneho pôsobenia ponúka žiakom možnosť priblíženia zaujímavých miest našej planéty, a tým lepšie pochopiť a poznávať súvislosti v celom okruhu prírodopisných, zemepisných či fyzikálnych javov daných lokalít. V moderovanom dokumente 17. decembra 2015 v Stupave predstavili Indiu a všetky farby Orientu. Vzhľadom na veľký záujem žiakov a kapacitné možnosti kinosály sa v ten deň premiéra tohto podujatia reprizovala ešte dva razy, dokument videlo viac ako tristo mladých nadšených divákov. Veríme, že toto príjemné dopoludnie v detskom divákovi vzbudí ten správny smer pri potrebe vzdelávať sa či pri formovaní jeho záujmov. O rok predstaviteľia kreatívnej agentúry prisľúbili pokračovanie cyklu až z výšin peruánskych Ánd.
Ďakujeme, tešíme sa a dovidenia. Za tím Kina X
Martin MURÁNI, OZ Pour Art, foto: Mgr. Eva LEJSKOVÁ

Foto: CinemArt SK
KINO X
Kolektív Kina X vám ďakuje za záujem a priazeň v uplynulom roku. V tom novom 2016 želá hlavne pevné zdravie a svieže myšlienky, a nájdite si opäť čas aj na úniky z reality prostredníctvom filmového plátna, ktoré u nás servírujeme vrátane pohodovej atmosféry komorného priestoru kina s najlepším obrazom a zvukom. Aj v januári sa vám budeme snažiť ponúknuť najlepšie filmové tituly z ponuky slovenských distribútorov, uvidíte napríklad aj tieto filmy:
Stávka na neistotu – titul plný „moderných“ hereckých hviezd; Ladová sezóna – bláznivý animák pre celú rodinu o partičke, ktorá to veru vie roztočiť... a dokáže prelomiť ľady; Dedo je lotor – šialená komédia o tom, ako je dôležité priradiť sa do tej správnej rodiny a vo štvrtom pokračovaní sa predstaví Alvin a Chipmunkovia v ich čípernej jazde na filmovom plátne. Európske kino prinesie zaujímavý hudobný dokument o Filipovi Topolovi – Takovej barevnej vocas letící komety, ktorý, veríme, osloví hneď niekoľko generácií. Srdečne vás pozývame a tešíme sa na vás v kine.
Za kolektív Kina X,
Martin MURÁNI, OZ Pour Art
Foto: Forum Film Slovakia, Bontonfilm SK, Barracuda Movie, Asociácia slovenských filmových klubov

XXIII.
*Mestský
 reprezentatívny ples*

**MESTO
 STUPAVA**

30. januára 2016

PROGRAM – začiatok o 20.00 hod.

kapela **PARTY BEAT** (Natália Hatalová, Juraj Bača, Erik Dimitrov, Tibor Zeman, Jozef Gorel),
 disco **DJ ADAM**, vystúpenie **SPOLOČENSKÝCH TANCOV**, polnočná **TOMBOLA**
 vstupné 45,- eur, v cene vstupenky prípitok, minerálka, predjedlo, hlavné jedlo, teplý a studený bufet, koláčiky